MINDEGYIK MÁS?

A hat szélzsák vajon mind másféle? Vagy van közöttük két olyan, amelyik teljesen egyforma?

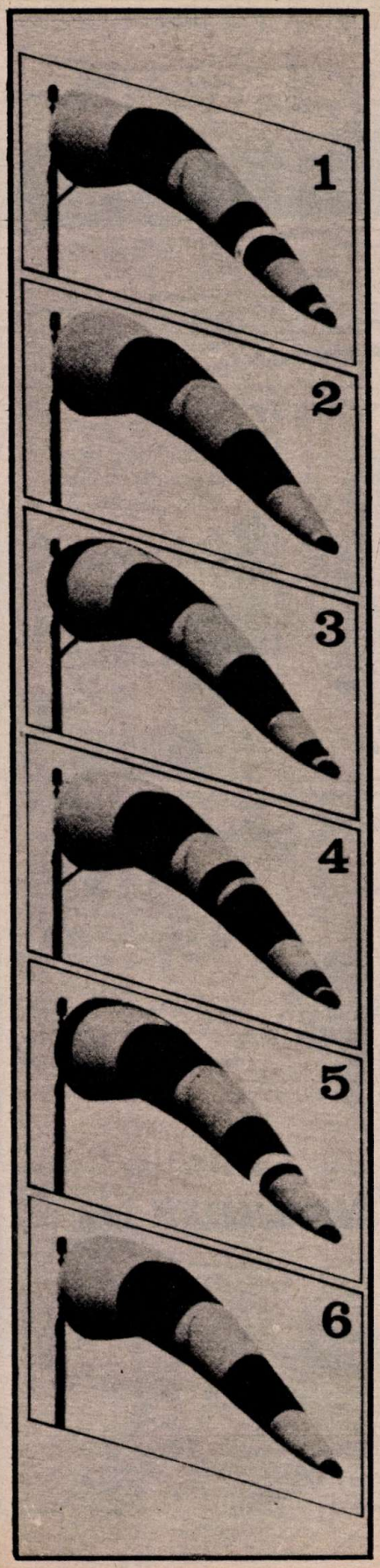

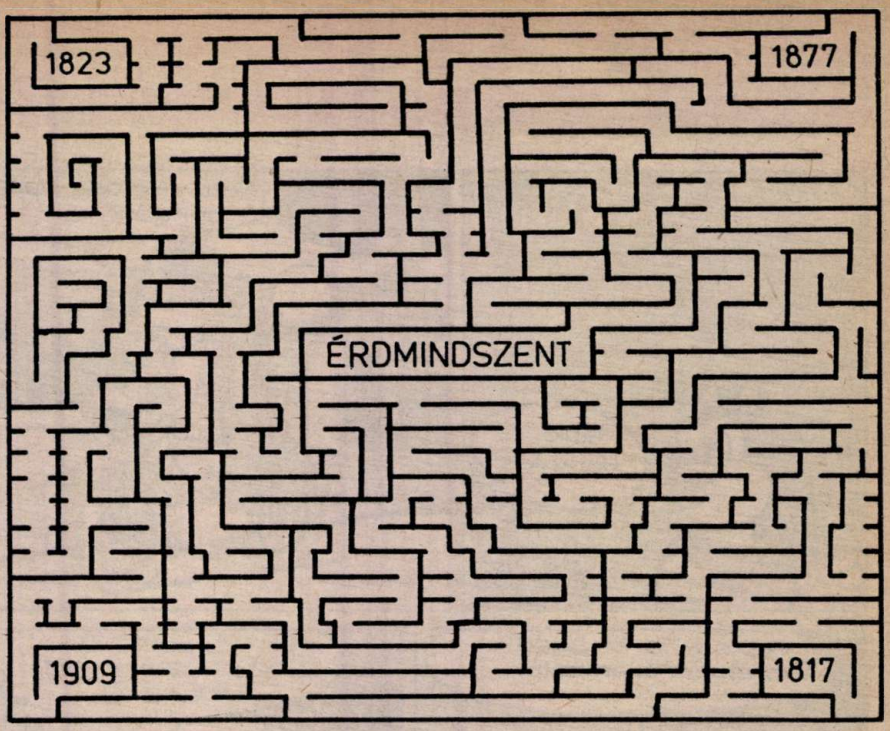

KÖLTŐNK

A rajz négy sarkában négy évszámot, középen pedig egy helységnevet látsz. Vajon melyik évszámmal áll összeköttetésben? E kettő együttvéve egy nagy magyar költő nevét juttatja eszünkbe. Hogy hívják a költőt?

KÉT HÍRES KÖZSÉG

Rejtvényünk fő soraiban két helységnév szerepel. Mindkettőt a felszabadító harcok tették nevezetessé. Vajon miért? A két község nevét a válasszal együtt küldd be!

VÍZSZINTES: **1. Az első község neve.** 8. Koreográfus, balettművész, Imre. 11. Nagy kétfülű korsó, az ókori rómaiak olajat, bort tartottak benne. 12. Magyar kártyalap. 13. Eltörött a mécses. 14. Margitot néha így is hívják. 16. Ki, mint . . . , úgy arat, a mondás szerint. 17. Téli sport. 18. OVE. 20. Egyforma betűk. 21. Hordódugó. 24. Keverék. 26. Előd, fordítva. 27. Folyó a Szovjetunióban. 29. Kiejtett betű. 30. A cirkonium és a nitrogén vegyjele. 32. Kilátásba helyez. 34. Tova. 35. Ennivaló. 37. Minden háromszázhatvanöt napban. **39. A második község neve.**

FÜGGŐLEGES: 1. Hazánkban gyakran előforduló ásványi anyag. 2. Vonatkozó névmás. 3. Tufa egynemű betűi. 4. A Fiat kocsik városa. 5. Országos Rendező Iroda. 6. Az észak-atlanti szövetség angol nevének rövidítése. 8. Meggyőződés. 9. Csilingelő hangot ad. 10. Mindenbe beleüti az orrát. 15. Így köszöntek az ókorban a rómaiak. 17. Ételízesítő. 19. Cseperegni kezd. 22. Gyümölcs. 23. . . . másnak vermet ás, maga esik bele. 25. Ugyanaz, mint a 29. sz. 28. Gázlómadár, névelővel. 31. Tagadószó. 33. Már háromszázhatvanöt napja. 34. Régi magyar név. 36. Irány. 38. Néva egynemű betűi.

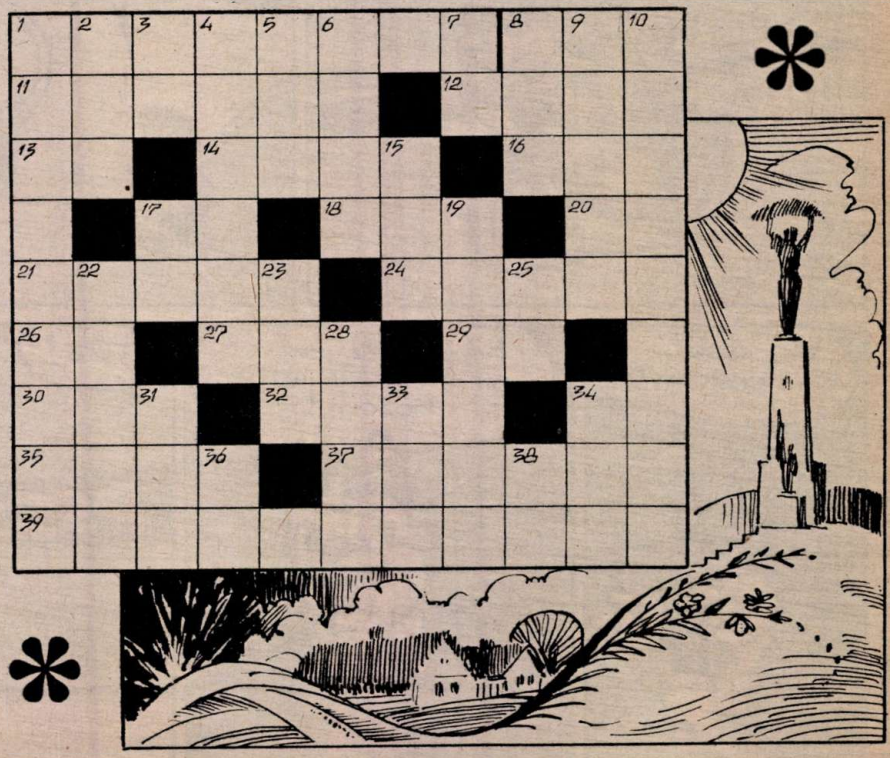

PIF ÉS A LÉGIBRINGA 1.

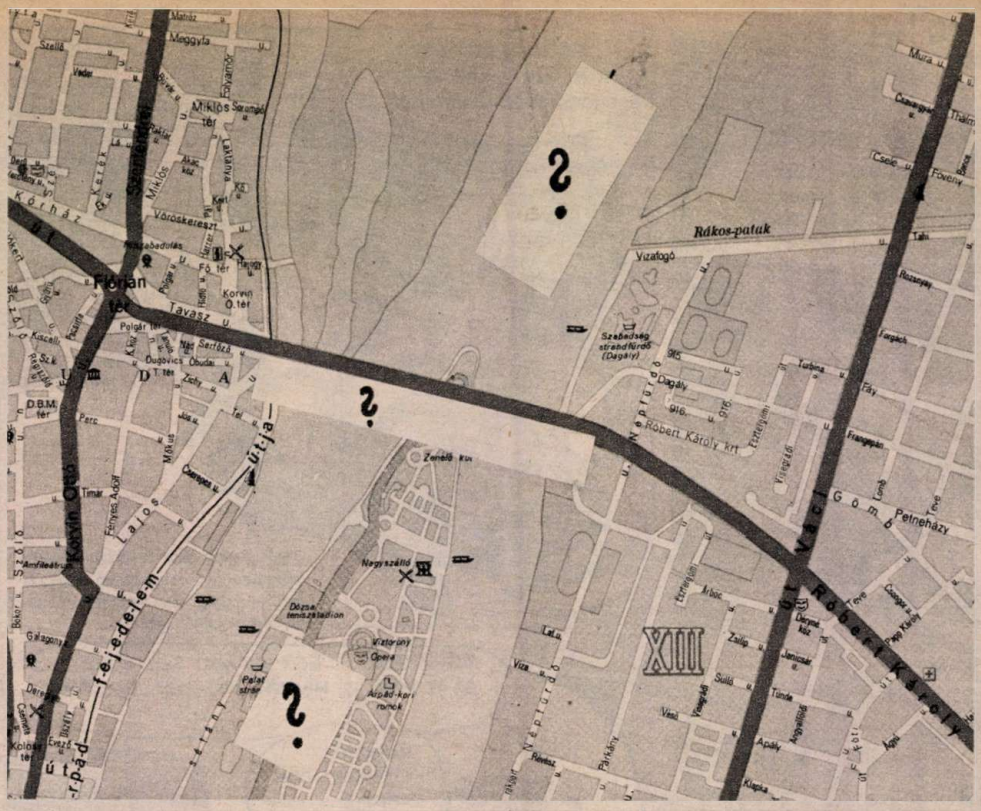

NÉGY KÉRDÉS

A térképen látható folyó, híd és sziget nevét kell megmondanod. Bizonyára mindhármat könnyen kitalálod.

De a következő kérdés már nehezebb: van-e valamilyen úttörő-intézmény ezen a szigeten?

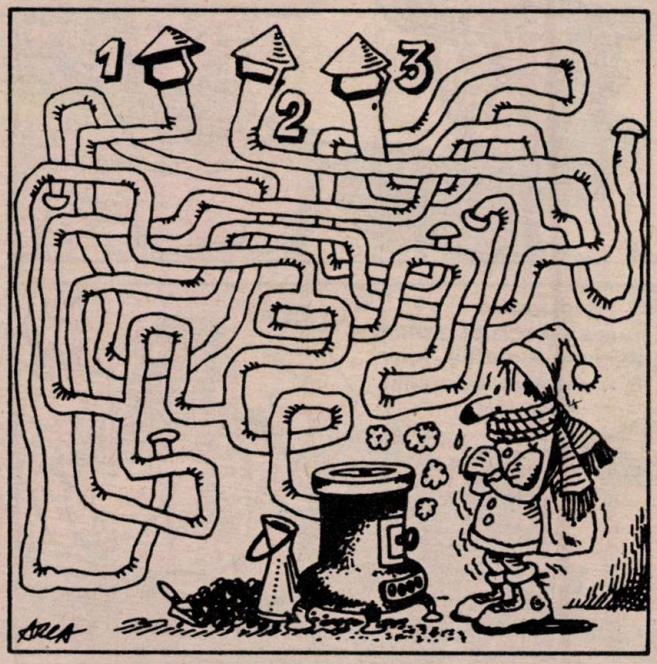

ÉSZAKI SZÉLBEN

Tavasz van, de azért néha-néha még hideg, északi szél fúj. A kiránduláson jó hasznát lehet venni a rajzon látható kályhának. Most már csak azt kell tudni, hogy lehet-e vele fűteni?

Három kéménye közül melyik az igazi?

A POSTAGALAMB

Régen postagalambok vitték a leveleket. Néha száz kilométert is utazott a szárnyas levélhordó. E négy rajz egy ilyen „postás" történetét ábrázolja. Csak az a baj, hogy összevissza keveredtek a rajzok. Neked az a feladatod, hogy rakd időrendi sorrendbe.

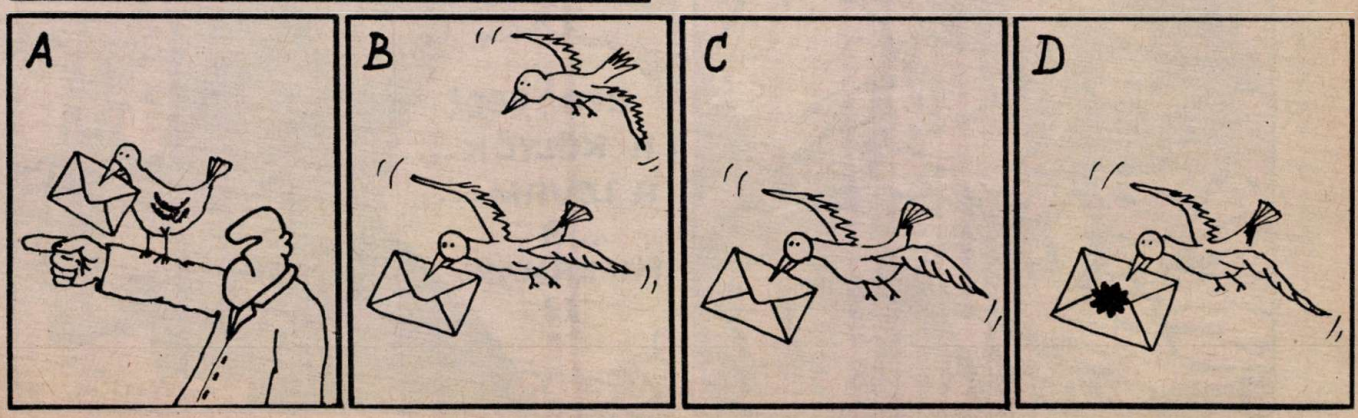

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
VASVÁRI FERENC

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató

Szerkesztőség: 1137 Budapest Jászai Mari tér 5.

Telefon: 121-541,
121-549,
121-989.

Postafiók:
1396 Bp. 62. Pf. 508.

Kiadóhivatal:
1065 Budapest, Révay u. 16.
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta Hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: Egész évre 72 Ft, I. félévre 40 Ft, II. félévre 32 Ft.

77.0760 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
SOPRONI BÉLA
vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 696

Olvasószerkesztő:
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő:
PORKOLÁB CSABA

OKADA megmenti a nép kincsét 7.

77 | 14
XXXII. ÉVF. • 1977. ÁPRILIS 7. • ÁRA: 2,– Ft

PAJTÁS

a FELELET

Páhi kicsi Bács-Kiskun megyei falu, de iskolája folyosóján az egész világ örömeivel és bajaival találkozik az ember.

Az úttörők hatalmas újsággá változtatták a falakat. Írásaik, a heti és napilapok kivágott képei, tudósításai hírül adják, hogy mi foglalkoztatja az indiaiakat, miért tüntetnek a spanyol munkások, legutóbb kivel tárgyalt Gromikó, a Szovjetunió külügyminisztere, és hogy mi került az országos úttörőparlament irányítójébe a páhiak javaslataiból. Ide ragasztották ki a csepeli kommunisták felhívását is, akik a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójára készülve nemes vetélkedőre, szocialista munkaversenyre szólították a dolgozókat.

NEM TUDTUNK NYUGODNI

— Mi tanulók vagyunk. De annyira bennünk él még az úttörőparlament hangulata, hogy nem tudtunk nyugton maradni. Addig-addig olvasgattuk a csepeliek levelét, amíg egyszercsak azon vettük észre magunkat, hogy fogalmazzuk a választ — mondta Ba Zsuzsanna, az úttörőtanács elnöke.

— Gyors felelet volt.

— A teendőinket ismertük, csak le kellett írni.

A lányok — mert Zsuzsin kívül részt vett a beszélgetésen Antalicz Éva, Szabó Gabriella, Bódog Erika, az úttörőtanács három titkára és Fischer Ágnes gárdatitkár is — egymást kiegészítve tájékoztattak vállalásaikról.

— Megígértük, hogyha az igyekezetünkön múlik, a tanév végére iskolánkban nem lesz bukott tanuló — mondta Gabriella.

Évi így folytatja:

— Tavaly szép sikereket értünk el a tankönyv akcióban. Nálunk száz gyerek közül ötven olyan könyvből tanul, amit megmentettünk attól, hogy kidobják, mert tavalyi. Tankönyveinkre ezután is vigyázunk. Legalább 50 százalékát használható állapotban akarjuk átadni a helyünkbe lépő osztályoknak. Így a szülőknek nem kell újakat venni.

— 1977. november 7-ig minden kisdobos és úttörő annyi hasznos anyagot gyűjt, amennyi a testsúlya — magyarázta Erika — és annyi térítésmentes társadalmi munkaórát végez, ahány éves ő maga.

Fischer Ági:

— Egyénileg eddig is többen leveleztünk szovjet gyerekekkel. Most raj, rajjal veszi fel a kapcsolatot. Kölcsönösen tájékoztatjuk egymást életünkről.

Az úttörőtanács elnöke vette vissza a szót.

— Versenyszerződésünkbe azt is beírtuk, hogy iskolai, otthoni munkánkkal, példamutatásunkkal rá akarunk szolgálni az úttörő névre, a régi harcosok bizalmára.

A PÉLDA RAGADÓS

Zsuzsáék tudják, hogy kigondolni mindig könnyebb valamit, mint megvalósítani. De azt is, hogy a példa ragadós. Ezért elsőnek ők léptek a tettek mezejére. Az úttörőgárda titkára például egymaga három tanuló segítését vállalta. Az úttörőtanács elnöke egy fiúval és egy lánnyal együtt készül a kémia- és biológiaórákra.

— Már megkaptuk az első dicséretet is — közölte boldogan Antalicz Éva. — Tanáraink elmondták, hogy amióta rendszeresen segítjük a gyengébbeket, javult az eredmény, jobbak lettek a jegyek.

Éva még csak ötödik osztályos, de már saját la-

Lány a mérlegen. Guba Erika önmagát akarja lehagyni. Több hasznos anyagot gyűjt, mint a saját testsúlya

káskulccsal rendelkezik. Ha szülei munkában vannak, ő vigyáz a házra, eteti a jószágokat, takarít és előkészíti a vacsorához valót.

A lányok bemutatták a hatodikos Guba Erikát is, aki 165 cm magas és 65 kilót nyom a mérlegen. Jelenlétében mesélték el, hogy milyen gondban voltak, amikor ahhoz a javaslathoz értek, hogy „minden kisdobos és úttörő saját testsúlyának megfelelő mennyiségű hasznos anyagot gyűjt". Rögtön rágondoltak és...

ERIKA JÓÍZŰT NEVETETT

— Ti csak ne féltsetek engem! Olyan nagymamáim vannak, hogy túl is teljesítem a tervet. Már kiszedték a fészerből a régi tűzhelyet, ekét, lehozták a padlásról a vasalót, fazekat.

A Bács megyei Közműépítő Vállalat mérnökei hozzáláttak, a közlekedési és játszópark tervezéséhez. Ez lesz a páhi úttörők legnagyobb vállalkozása. Százezer forint értékű munkát kell elvégezni, hogy felépüljön a park. Szerencsére melléjük álltak a KISZ-esek, velük nyesik a földet, keverik a cementet, szerelik a játékokat.

Az iskolából kifelé jövet újra megálltam a folyosón. Nézegettem a képeket, az írásokat...

Csak becsülni tudom azokat a gyerekeket, akik a játék mellett azzal is törődnek, hogy mi történik körülöttük a világban.

Faragó György
Fotó: Gámán Gábor

Stop a rosszkedvnek! A játszókertet még csak tervezik, de az építők már vidáman dolgoznak. Íme néhány az új KRESZ-táblák közül.

Ba Zsuzsa az egyik kezdeményező

PÁHIBÓL ÉRKEZETT

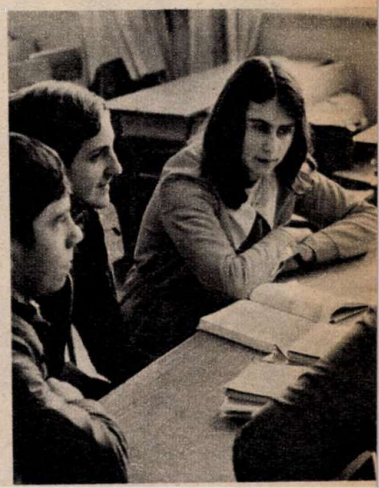

Már javulnak a jegyek Fischer Ági és pártfogoltjai: Száz Jóska, Győrfi István és Margit

Ketten az úton. Antalicz Éva hazafelé
A fiú biciklin a cél felé tart.

Egy svájci férfi, Henri Dunant hosszas erőfeszítések után 1863-ban elérte élete nagy célját. Kezdeményezésére létrejött a Nemzetközi Vöröskereszt. 1881-ben hazánkban is létrejött ez a szervezet, de igazán demokratikus módon csak 1951 óta működik. A megalakulása óta eltelt csaknem egy évszázad során alaposan megváltozott a szervezet feladata. Ma már a háborúk, természeti csapások, járványok sújtotta emberek megsegítésén túl, a lakosság egészséges életmódra való nevelése, egészségkultúrájának növelése a cél.

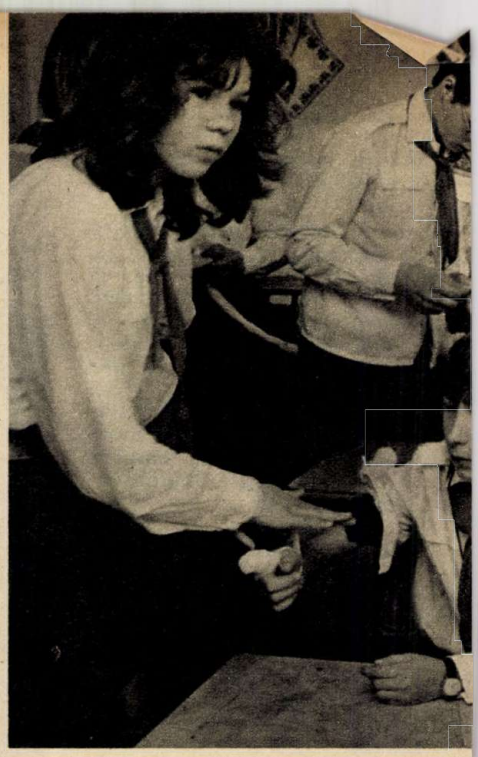

Az osztályban lélegzetelállító a csend, a fénytest máskor alig észrevehető zúgása, most morajnak tűnik. A gyerekek nyelvük hegyét kidugva ajkukat harapdálva koncentrálnak, lesik egymás mozdulatát. Boszorkányos ügyességű ujjaik nyomán másodpercek alatt pólya kerül a borzas hajú sebesültek kobakjára, pucér karjára.

Az érdi 7. számú Általános Iskola vöröskeresztes egészségőrei a járási vöröskeresztes versenyre készülnek.

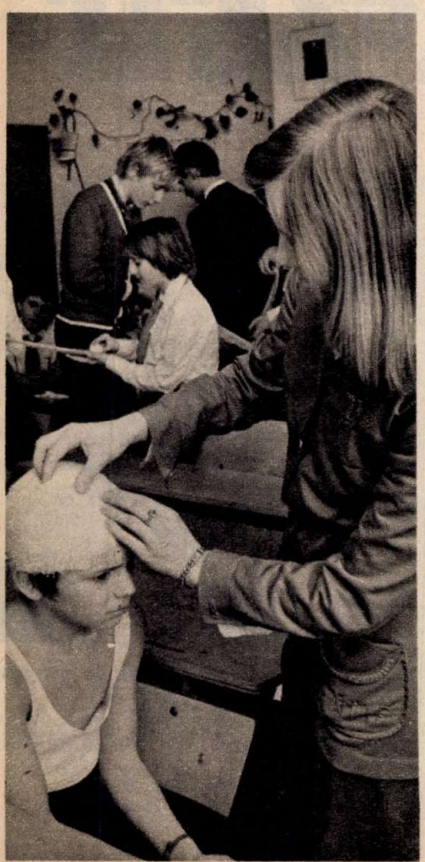

BESZÉDES KÖRNYEZET

— Nemcsak a sebkötözésben ilyen ügyesek — súgja a fülembe Hajdú Sándorné pedagógus. — A test- és fogápolási, a környezetvédelmi tanfolyamaink hallgatói is sok mindent elsajátítottak már az egészséges életmódból.

Ha nem mondaná, a környezet akkor is elárulná mindezt. A szép, ízléses, jól szerkesztett vöröskeresztes faliújság, az osztályok ajtaján büszkélkedő „Tiszta osztály" felirat, a szinte porszem nélküli folyosók mind-mind erről beszélnek.

Móder Edit, az iskola vöröskeresztes titkára sok szeretettel beszél feladataikról.

— Munkánkat minden hónapban önmagunk értékeljük. A hetedikesek, nyolcadikosok vöröskeresztes tanfolyamokra járnak, az ötödikeseknek és a hatodikosoknak egyelőre csak sebellátó tanfolyamot szervezünk.

— Mi a teendőjük az őrsi és rajegészségőröknek?

— A leglényegesebb az, hogy ügyeletet tartunk az udvaron, a mellékhelyiségekben. Nagyon fontosnak tartjuk a tisztaságot.

— Hányan vagytok?

— Húszan.

— Miért lettél vöröskeresztes ifjú egészségőr?

— Az az igazság, hogy csecsemőápolónő szeretnék lenni. És az is leszek — teszi hozzá határozottan.

BÍRÓSÁGI TÁRGYALÁS

— És aki nem csecsemőápolónő akar lenni, azt hogyan lehet megnyerni ennek a tevékenységnek? — kérdezem Garay Rudolftól, a Magyar Vöröskereszt általános iskolai főelőadójától.

— Minden gyerekkel meg kell értetni, hogy mi a lényege a vöröskeresztes csoportok munkájának. A legfőbb cél az egészségvédelem, az egészséges életre nevelés, a családi életre nevelés... Elsősorban ebben a korban kell megértetnünk a gyerekekkel, hogy e célokért sajátos harcot kell vívni, amelyben a szappan éppen olyan bástya, mint a sebkötöző pólya.

— Milyen gyakorlati foglalkozásokat tartanak az ifjúsági egészségőröknek?

— Csak néhányat említek ízelítőként: forgószínpad a személyes higiénés tudnivalókról, kerekasztal-beszélgetés a sport, a testnevelés egészségvédő szerepéről, korszerű táplálkozási és öltözködési bemutató, bírósági tárgyalás, amelyen a vádlott az alkohol és a nikotin. Hasonló foglalkozásokra kerül sor a környezetvédelmi, a családi életre történő felkészítés, a balesetmegelőzés, a szocialista humanizmusra nevelés, a népek közötti barátság és béke témaköreiben.

— Hány ifjú egészségőr-csoportot tartanak nyilván?

— Hazánkban 2891 ilyen csoport működik, ez azt jelenti, hogy az általános iskolák 93,6 százalékában folyik ilyen tevékenység, 121 941 gyerek foglalkozik vöröskeresztes munkával.

— Hogyan mérik a felkészültségüket?

— Kétévenként országos versenyeket rendezünk, jelenleg a járási és városi küzdelmek folynak. Az országos döntőre augusztus 17. és 31. között kerül sor Zánkán.

Bőcs Ferenc
Fotó: Szalay Béla

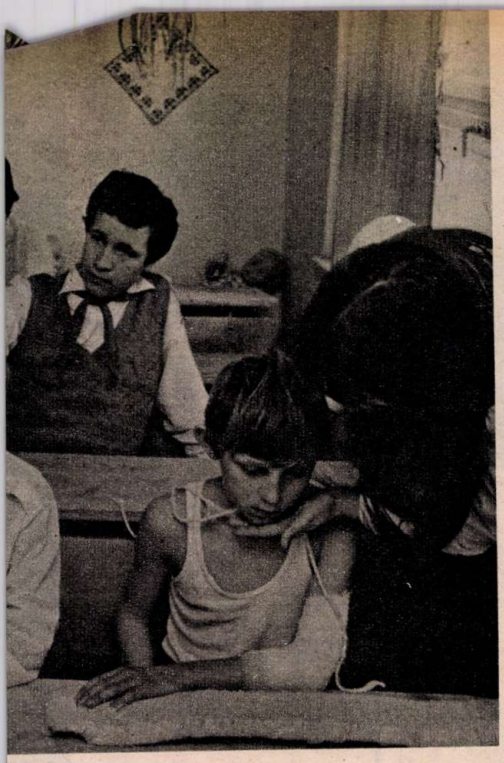

A

SEBESÜLTNEK

SEMMI BAJA!

A Pajtás TÁVIRATI IRODÁJA JELENTI

FORRADALMI IFJÚSÁGI NAPOK

Az 1848-as szabadságharc megkezdésének 129. évfordulóján, március 15-én, országszerte ünnepi megemlékezéseket tartottak. A fővárosban ezrek vettek részt a KISZ Központi Bizottsága és a Hazafias Népfront Országos Tanácsa által rendezett nagygyűlésen. A részvevők megkoszorúzták Petőfi Sándor szobrát.

START ELŐTT

A Veszprém megyei művelődési központ repülőmodellező szakkörében serény munka folyik. Az idén télen is sok új modellt építettek tagjai. Képünk akkor készült, amikor a „főpróbára" a tatabányai Tanácsköztársasági Emlékversenyre készítették elő kis gépeiket.

„ELŐDEINK NYOMÁBAN"

E címmel rendezett akadályversenyt Debrecenben a Lőwy Sándor Úttörőház a KISZ megalakulásának évfordulója alkalmából. A játékban öt úttörőcsapat vett részt a patronáló KISZ-szervezetekkel együtt. A gyerekek és a fiatalok sikeresen küzdötték le az akadályokat majd menetdalversennyel fejeződött be a játék.

ELŐ A TOLLASLABDÁT!

A Sportszergyárban mindig serény munka folyik. Nagy szériában készülnek a népszerű, keresett sporteszközök — persze mindig a következő évszaknak megfelelően, hogy idejében megvásárolhassuk a boltokban. Elmúlt a tél, a havas, jeges szezon; szünetel a síés ródligyártás (55 ezer szánkót készítettek az elmúlt évben!). A műhelyekben a nyár sportszerei „születnek": pingpongütők, teniszütők, tollaslabdaütők készülnek hazai és külföldi piacra. Azt ígéri a gyár, hogy lesz választék, bőven. Lehet vásárolni, aztán: ki a szabadba!

TAVASZI ÚJDONSÁG

Szépen kerekednek a salátafejek, növekednek a paprika palánták a farádi úttörők szorgos kertészkedő munkája nyomán a melegházakban. Nem új dolog ez náluk: tavaly 1500 fej salátát vásárolt tőlük a Lőver és a Vörös Csillag szálloda. A 7300 forintos bevétel természetesen a csapatpénztárt gazdagította. Termeltek más zöldségféléket is — ezek a napközi otthon konyhájára kerültek, az ízletes ételekhez.

A HÉT VICCE

Az utcán találkozik a kövér és a sovány. A kövér megszólal:

— Ha az ember rád néz, olyan érzése támad, hogy éhínség van.

— Én viszont, ha rád nézek — válaszol a sovány —, sejtem, hogy ki a ludas a dologban.

ISKOLARÁDIÓ, GYÖNGYÖS!

Értékes ajándékot kapott a közelmúltban a gyöngyösi 5. számú Általános Iskola. Egy nagyszerűen felszerelt stúdiót. Minden pénteken tizenöt perces műsort sugároz az iskolarádió, amelynek szerkesztő bizottsága Kiss Kati (képünkön középen) vezetésével érdekes riportokkal, hírekkel és zenével tájékoztatja és szórakoztatja a hallgatókat. Egyetlen panaszuk: rövid a műsoridő. Igaz, már ígéretet kaptak az iskola vezetőitől, hogy változtatnak ezen a helyzeten.

A METRÓ NEM JÁTÉK

Naponta több mint félmillió ember utazik a metrón. Az óriási utasszám ellenére igen kevés a sérülés, ám a sérültek között sok a tizennégy éven aluli gyerek!

Itt a tavaszi szünet, s az iskolai kirándulások gyakran vezetnek a metróhoz. A baj általában a mozgólépcsőn történik.

K. L. a szüleivel érkezett Budapestre, hogy egy hétvégi kirándulás során megismerkedjenek a főváros érdekes látnivalóival. Amíg a szülők a csomagokkal voltak elfoglalva, a Keleti pályaudvarnál levő mozgólépcső gumikorlátja a fiú bal kezének hüvelykujjáról letépte a körmöt.

A szegedi R. G. két ujja szorult be a mozgólépcső „fésűje" közé. Ő ugyanis azt gondolta, hogy ülve kényelmesebb az utazás. A jó heccnek az lett a vége, hogy két ujja eltörött.

A metró minden állomásán jól látható helyen kifüggesztették a mozgólépcső utazási szabályait — az utasok biztonsága érdekében. Amíg a vonatra vártok, tanácsos végigolvasni. A szabályok között szerepel, hogy nem szabad a mozgólépcsőn menetiránnyal ellentétes irányba sétálgatni, ugrándozni. Még menni sem!

Mégis, főként a budapesti gyerekek egyik kedvenc szórakozása ez. K. E. is ezzel a „mutatvánnyal" szórakoztatta barátait a Deák téri állomáson. A virtuskodásnak kartörés lett a vége. Ernő, miközben menetiránnyal szemben, kapaszkodás nélkül rohant le a lépcsőn, elvesztette egyensúlyát. Tizenegy lépcsőt gurult lefelé.

Aranyszabály, hogy a mozgólépcső gumikorlátja kapaszkodásra való. Veszélyes „passzió" lehet hanyag elegánciával a korlátra könyökölni, a lépcsőn üldögélni.

A budapesti L. K. is elkerülhette volna a sérülést, ha fogja a korlátot. A reggeli csúcsforgalomban a mozgólépcsőn lefelé haladva egy munkába sietős ember kibillentette egyensúlyából. Szerencsére már a lépcső alján történt az eset. Karcsi csak ennek köszönhette, hogy kisebb agyrázkódással megúszta a balesetet.

Végül a legfontosabb figyelmeztetés: a biztonsági sávra a vonat megérkezéséig ne lépjenek! Nagyon veszélyes azon játszani, lökdösődni, futkározni, hiszen az egy méter mélységben húzódó, 800 voltos feszültségű sínpár súlyos tragédiát okozhat. Szerencsére az Állami Biztosító statisztikájában ilyen példa eddig még nem szerepelt.

Krolmusz Ferenc

Tavasz van!

„Tavasz van, tavasz van, gyönyörű tavasz" — ezzel a kezdősorral kiáltja boldogan a világba egyik sihederkori versét József Attila. A költemény zárósora is csupa öntudatos, bizakodó derű: „A mi tüdőnkből száll ki a tavaszi szél!" A tavasz az irodalomban a kegyetlen, hideg zsarnokságot, a telet legyőző jelkép, az újjászületés, a forradalom szimbóluma. Nem csoda hát, hogy e gyönyörű évszak minden költőt megihlet. Kassák Lajos szerint „maga az újraéledt tűz", Radnóti Miklós ódai szárnyalással énekli a „harsány napsütés" dicséretét, Kosztolányi Dezső az „üdítő zöld, virágos fergeteg"-ről dalol, Ady Endrét a tavasz mindig kilendítette a csüggedésből: „Szedjük ki a Tavaszból / És magunkból, ami drága."

Minden évben megünnepeljük a költészet napját április 11-én, József Attila születésnapján. Költőt, költészetet lehet-e méltóbban ünnepelni, mint versekkel? Ezért vált szinte hagyománnyá, hogy lapunk minden esztendőben lírai antológiát nyújt át olvasóinak e napra.

Ady Endre:

AZ ÉN HADSEREGEM

Fiatalok,
Forró, páratlan hadseregem,
Nem baj, ha meghalok.
Enyém az ország
S a tiétek
A legszentebb hivatalok:
Ha meghalok...

Ti vagytok az én országom
S tiétek lesz itt minden,
Ingyen,
Egy kicsit a leiketekért
S miattam.
Előre, drága hadseregem,
Előre...

Síromból is rátok,
(Habár ócska a szó,)
Vidáman nézek.
Vitézek,
Fiatalok,
Előre.
Nincs már nekem semmim,
Ti vagytok az örökség,
A jutalom,
Ti vagytok a dalom...

(részlet)

József Attila:

ADY EMLÉKEZETE

– Meghalt? Hát akkor mért ölik naponta
szóval, tettel és hallgatással is?
Mért békítik a simák alattomba'
lány-duzzogássá haragvásait?
Földön a magyar és földben a költő,
dühödt markába rögöket szorít,
melléről égre libbent föl a felhő,
de tovább vívja forradalmait.

A televény titokzatos honában
izgat tovább, nem nyugszik, nem feled.
Ezer holdon kiált és haragjában
szeleket űz a Hortobágy felett.
Szeleket, melyek úri passzióból
a begyűjtött kis szénát szétszedik
s a süllyedt falun felkapják a hóból
Dózsa népének zsuppfedeleit.

Teste a földé. Földmívesé lelke,
ezért koppan a kapa néhanap.
Sírja hárommillió koldus telke,
hol házat épít, vet majd és arat.
Verse törvény és édes ritmusában
kő hull s a kastély ablaka zörög, –
eke hasít barázdát új húsában,
mert virágzás, mert élet és örök.

Nagy László:

JÓZSEF ATTILA

Mért játszott a szíved, te szerencsétlen
rombolva magad szüntelen télben,
építve dalra dalt,
s kifúlva
kigyúlva,
ésszel mérhető pontokon is túlra
tudatod mért nyilalt?
Hiszen te tudtad:
dögbugyor a vége e pokoli útnak,
ott a hit is kihalt,
hiszen te tudtad:
álmaid orra buktak,
magad örökre kicsuktad,
járhatod a téboly havát,
s árván, idétlen,
emberségre, hű szerelemre étlen
villámló tálból eszed a halált.
Tudtad, tudom én is:
a nagy: te vagy,
s te, a Mindenség summáslegénye,
részt se kaptál, pedig az egészre
futotta érdemed...

(részlet)

Garai Gábor:

ARTISTÁK

Élő csipesz, lóg a trapézen
a férfi fejjel lefele,
foga közt kettős tárcsa, mintha
mágneses nyelvet öltene.

A vonzás túlsó pólusán függ
s forog a nő – feszül a száj!
Micsoda csók! – Köztük csupasz tér,
tömör csönd s véletlen halál.

Micsoda egymásrautaltság
leng itt ég alatt, föld felett,
micsoda gyakorlott makacs vágy
ment s kockáztat két életet!

Milyen figyelemben forognak
s mily fegyelemben, tudva: csak
együtt szállnak, ha egyikük vét,
mindketten aláhullanak!...

Ó, ha így tudnánk összefogni,
egymásra bízott szeretők,
mintha folyton fönn-szállva, mintha
folytonos zuhanás előtt!

Ó, ha közös dolgok tevői,
így tartanánk egymást, ilyen
végzetes bizalommal egymás
fogában s idegeiben!

Ezrekbe fogódzók, ha hittel
mondanánk, mint ők odafönn
élik, hogy: a másik ügyéhez
egész létemmel ván közöm!...

Forog, forog a nő a férfi
foga közt – tompul a zene,
csak dob kopog. – Valami gyors vég,
bármi föloldás kellene!

No most!?... Földet ér a mutatvány.
Fönt már a taps függönye leng.
S ők ketten egyetlen groteszk bók
szobrában állnak idelent.

Gyönyörű!

Juhász Ferenc:

MIT TEHET A KÖLTŐ?

Úgy tűnik sokszor: csak a költők szeretik a világot, a világ nem szereti költőit. Pedig a költők az anyag leghűségesebb gyermekei. Mégis: sorsuk volt legtöbbször a szegénység, elnyomás, megaláztatás, szégyen, gúny és megátkozottság. Csak a kivételes szerencsések és könnyelműek születtek aranyvirággal a fogsoruk között... A költő nem tesz mást: csak tűzliliomot ültet a lét szívébe. Elmondja a világot és meg akarja változtatni a világot... Az élet énekese... énekel, amíg száját be nem tömi a föld. És mindenkinél jobban vágyódik a szabadságra és a szeretetre.

Harmadik fordulójához érkezett a tudományos-technikai úttörőszemle. Vetélkedtek az irodalombarátok és nyelvészek, a vegyészek, a fizikusok, a matematikusok, a természetkutatók, a világjárók, az orosz nyelv és irodalom barátai és történelemkutatók. A viadal második napján az úttörőtechnikusok mérték össze tudásukat.

Mi a történelemkutatók versenyét izgultuk végig.

VIADAL A VÁRBAN

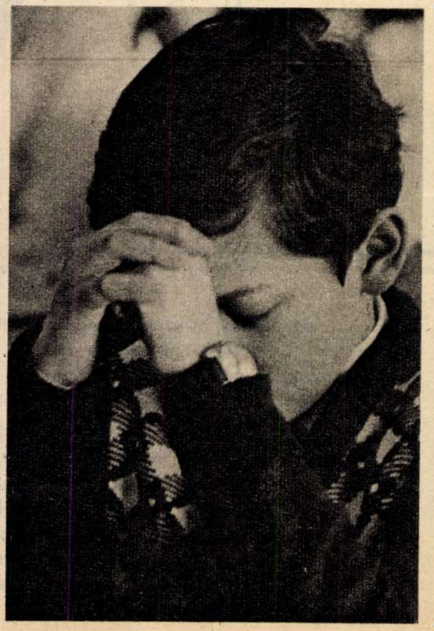

A Hadtörténeti Múzeum előadói termében feszült csendben munkához látott a 43 budapesti versenyző. Először a tankönyvekben nem található kérdésekkel birkóztak. Majd a magyar internacionalistákról, a spanyol polgárháborúról szóló kiállítást tekintették meg.

Csendesen jegyezte meg mögöttem valaki: „Már itt is együtt — egymásért harcoltak az emberek!"

A kiállítás vezetője a nemzetközi Vörös Ezred zászlaja előtt felsorakozott gyerekeknek még élő szóval kiegészítést adott, végül figyelmeztette a versenyzőket, hogy a döntő második fordulójában a kérdések többségéhez segítséget adnak a kiállított tablók. Az uzsonnaszünetben — találomra — Gáldi György, XI. ker. Bartók Béla úti általános iskola tanulójától kérdezem:

— Bejutsz a legjobb tíz közé?

— Szeretnék, s talán sikerül is, de az országosra csak a legjobb négy jut tovább. Erre már kevés az esélyem.

Amint elhangzott ez a néhány mondat, már felállt a zsüri s az első forduló eredményét kihirdette:

Szilágyi Rita (49), Remes Tamás (48), Varga Klára (47), Guja András (45), Szabó János (44), Gáldi György (42), Várkonyi Judit (42), Sándor Dénes (41), Popovics Attila (40) és Előri Péter (39) ponttal bekerült a legjobb tíz közé. A többiek ezzel elbúcsúztak a versengéstől. Gáldi Gyurka tehát jól sejtette — az első menetben sikerült a szereplése, folytathatja a versenyt.

Az igazi viadal ezután kezdődött. Záporként ömlött a sok kérdés és a sok jó felelet. Közben félszemmel Gyurkát figyeltük. (Őszintén megvallva, most már szurkoltunk is neki.)

Miért volt az 1848-as szabadságharc polgári forradalom? Ki javasolta először a nemzetközi nőnap megünneplését? Hány magyar vett részt a spanyol polgárháborúban?

Aki még versenyben van, s aki már kiesett, egyaránt töpreng

Mit jelent a dalszöveg: ... és a Csendes-óceánnál véget értek a csaták. Milyen csata volt ezt? stb....

Közeledett a verseny vége, s Gyurka a 6. helyen állt. Most már nem nyerhet — gondoltuk. Ekkor hármas holtverseny alakult ki. Gáldi György, Szabó János és Remes Tamás egyaránt 54 pontot gyűjtött.

Villámkérdések következtek. A zsüri elnöke évszámokat mondott, a fiúk kapásból vágták rá a hozzá fűződő eseményt. Nem sikerült a döntés. Mindenki mindent tudott, folytatódott a hármas párbaj. Remes Tamás a hetedik körben kiesett, ketten maradtak, János és Gyurka. Két újabb menet — győz Szabó János. Ezzel azonban pontjai azonossá váltak Varga Klárival. Kettőjük versenyében Klári vesztett. Újból bonyolult helyzet alakult ki, mert a pontvadászat során Gyurka ismét szerzett egy pontot, s ezzel megegyezett az ő pontszáma Klárival. Most már az egész terem Gyurkának szurkolt, aki ilyen szívósan tört fölfelé.

Két-három rövid asszó, és sikerült! Bekerült a négy közé. Hatalmas taps jutalmazta Gyurkát és az izgalmas viadalt.

A budapesti döntőn első lett: Szilágyi Rita, V. kerületi és Guja András, II. kerületi versenyző. Második: Szabó János nagytétényi, a harmadik Gáldi György XI. kerületi úttörő. Ők négyen utaznak Zánkára, az országos döntőre. Ők képviselik a fővárost a történelemkutatók országos versenyén. Akárhogy szerepelnek majd, ez remek verseny volt.

Forrai G. János
Fotó: Gámán Gábor

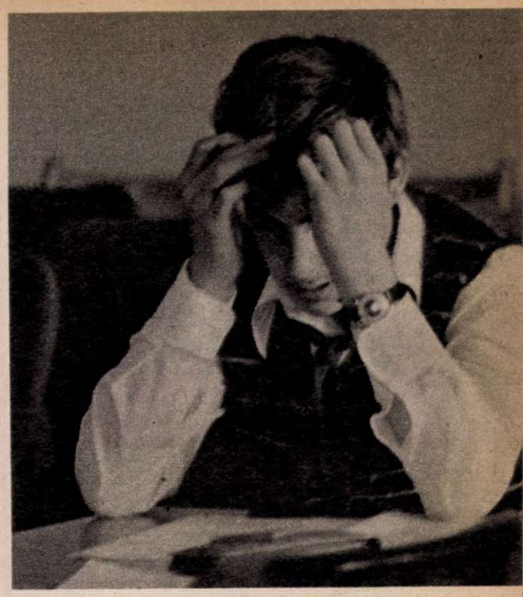

Amikor a gondolat elindul, a test, az arc együtt rezdül vele

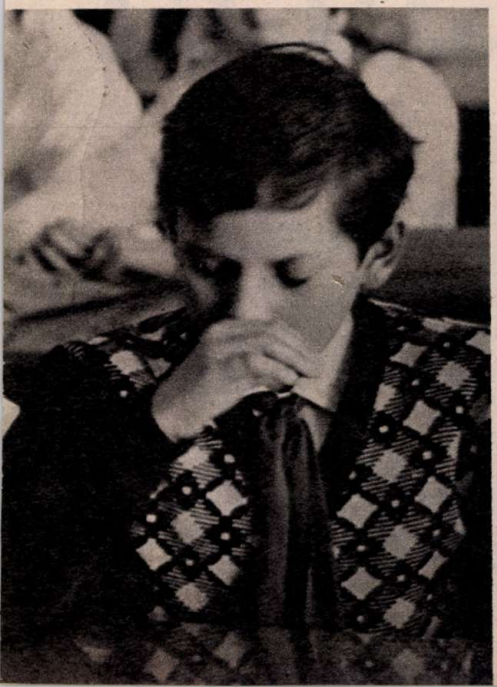

1961. IV. 12-én 7.07: ember a világűrben!

A Vosztok–I fedélzetén Jurij Gagarin őrnagy, az első űrhajós elhagyta a Földet és behatolt a világűrbe, s ezzel valóra váltotta az emberiség évezredes álmát. Az űrrepülést sok-sok tehetséges műszaki és természettudományokkal foglalkozó szakember készítette elő és tette lehetővé. Verne, Rostand fantasztikus elképzelései helyett valóságos űrhajót építettek, amely megteremtette az űrközlekedés alapjait.

A CSILLAGOK KAPUJÁBAN

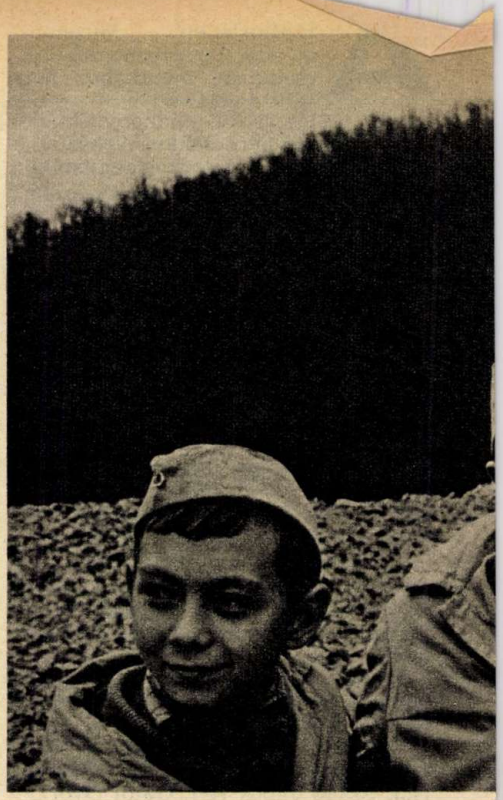

Amíg a háború falujukba, Klusinóba nem ért, a parasztgyerekek egyszerű, boldog életét élte Jurij, aki földműves családban született 1934. március 9-én. Pajtásaival kijárt legeltetni a rétre, fára mászott, úgy mint sok millió társa a világon.

A háború szétrombolta minden örömét, házukból a megszálló fasiszta katonaság kilakoltatta őket, földbe ásott kunyhóban laktak. Megismerte a hideget és az éhezést. Jurij nem egyszer füvet vitt anyjának, hogy főzze meg ebédre, mert más nem jutott.

A megszállók kiűzése után a család Gzsatszkba költözött. Itt járt Jurij iskolába. Vidám, izgő-mozgó fiú volt, aki mindenre ráért. Nagyon jól tanult, de jutott ideje a játékra és az önképzőköri munkára is. Tanárai igyekeztek rábeszélni a középiskola elvégzésére. Erre szülei is ösztönözték. A hatodik osztály után iparitanuló-iskolába ment, Ljubercbe.

Az öntödei formázó szakma igen megtetszett Jurijnak. A nehéz, kitartást, ügyességet, sőt bátorságot követelő tevékenységben még nem álmodott arról, hogy valaha repülős

lesz. Jeles tanuló volt és sok helyezést szerzett különböző sportversenyeken. Tanácsolták is neki, hogy folytassa tanulmányait a Testnevelési Technikumban. Gagarin azonban hű maradt szakmájához és inkább a szaratovi ipari technikumot választotta. Azt mondta, nem az ember van a sportért, hanem a sport az emberért. Kiváló sportoló mindig lehet az ember, de egy jó szakmára mindenképpen szükség van.

Jurij kitartó, célratörő tevékenysége már akkor megmutatkozott. Tanítójával és mesterével éjfélig is dolgozott egy-egy bonyolult öntvény megformázásán. Már negyedikes volt, amikor engedélyt kért a technikum igazgatójától, hogy a sportrepülő klub foglalkozásain részt vehessen.

Hamarosan kiderült, hogy Jurij nem utazik Tomszkba öntőtechnikusnak. Repülő lett. És eljött a nap, amikor a sok tanrepülés után Jurij önállóan szállt fel. Oktatója már tudta, hogy jó repülő lesz belőle.

REPÜLÉSBŐL IS KITŰNŐ

1955 szeptemberében eredményt hirdettek az iskolában. Az oklevelet Grigorij Denyiszenkó, a Szovjetunió hőse, a klub parancsnoka adta át. Jurij minden tantárgyból — repülésből, motortanból, gépismeretből — kitűnő lett.

Gagarint az Orenburgi Katonai Repülőiskolába küldték. Új, sugárhajtású gépekkel ismerkedett meg. Itt is tanult, hamarosan az elsők közé került és kitűnően repült.

A katonai repülőiskolán gyorsan megállapították róla, hogy bátor és magabiztos. Az iskola elvégzése után az Északi-sarkra küldték. A sarki éjszaka körülményei között — amikor sok esetben vakon kell repülni — csak tapasztalt pilóták szállhattak fel.

Egy alkalommal Jurijt Moszkvába hívták. Amikor hazaérkezett, csak annyit mondott, új munkaterületet ajánlottak fel neki, de még semmi sem biztos.

Néhány hónap múlva újból hívás érkezett. Elérte élete álmát, vágyát, berepülő pilóta lett. Ez azt jelentette, hogy az eddiginél is többet repülhet.

ŰRTANFOLYAMON A BEREPÜLŐ PILÓTA

Ekkor indult el Jurij Gagarin a világűr meghódítása felé. Berepülő pilótaként szolgált, amikor elérte a hír, hermetikusan zárt kabinban fellőtték a világűrbe Lajka kutyát. Gagarin gondolata az volt, hogy ha a kutya életben marad, embert is fellőhetnek a világűrbe.

A szovjet űrrepülés irányítói latolgatni kezdték: kik jöhetnek számításba, ha sor kerül az ember űrrepülésére.

Hamarosan a bizottság elé került Gagarin is. Visszaemlékezéseiben említette, hogy egy szemész kezdte a vizsgálatot, belgyógyász folytatta. Minden orvos egy-egy ügyész szigorúságával vizsgálta a jelölteket. Ítéletük megfellebbezhetetlen volt. Mindössze tizenketten maradtak, köztük Jurij Gagarin is.

Megkezdődtek az órák. A tapasztalt repülők ismét iskolásokká váltak. Tanultak égi mechanikát, rakétatechnikát és még sok minden más egyebet. A fizikai felkészítés legalább olyan erőfeszítést követelt, mint a tanulás.

Jurij egy alkalommal — mikor megkérdezték, mivel kezdődött a napi foglalkozás — azt mondta, a reggeli tornával. Ő még a reggeli tornát is a legnagyobb lelkiismeretességgel végezte.

ISMERKEDÉS A VOSZTOKKAL

Amikor 1960 nyarán a pilóták megismerkedtek a Vosztok űrhajóval és megtudták, hogy külső burkolata a leszállásnál több ezer fokra felizzik, a barátok tréfálkoztak; ezt Jurij bírja majd a legjobban, hiszen ő öntő volt.

Újabb állomás az űrrepülésben: a főtervező bemutatta az igazi felszálló űrhajót. A kabin előtt az űrhajósjelöltek némán álltak. Vezetőjük megkérdezte: „Senki sem akar beülni?" Gagarin törte meg a csendet: „Megengedi?" Ezzel levetette a cipőjét és zokniban lépett a vezetőülésbe. Követte az orosz parasztok ősi hagyományát, akik sáros cipőiket levetve lépnek otthonukba. Többek fejében megfordult a gondolat, Jurij Gagarin lesz az első, aki ezzel az űrhajóval felszáll a világűrbe.

Amikor erről Jurijt faggatták, nyíltan bevallotta, nagyon szeretne repülni, de nem hiszi, hogy őrá esik a választás.

És végül Jurij Gagarint érte a megtiszteltetés, hogy első lett az elsők között. Társai, a mindannyiunk által ismert űrhajósok, örömmel fogadták a döntést; Jurij tekintélyét, érdemeit mindegyikük elismerte.

Így jutott el nagy szorgalommal és akarattal egy hajdan volt parasztfiú a csillagok kapujába.

Tiszteletére április 12-ét az űrhajósok napjává nyilvánították, s ünneplik világszerte. (APN).

Fussunk együt

Sport, játék, szórakozás, érdekes szakkörök, várják évek óta a kőbányai úttörőket. Több mint ötszázan A Lőwy Sándor Úttörőházban töltik szabad idejüket.

Elindult a csapat, gyorsulnak a léptek, a fiúk már felzárkóztak, ám a lányok hatalmas lendülettel rohannak tovább . . . A kőbányai Lőwy Sándor Úttörőház tájékozódási futói első, igazi edzésüket tartják a szabadban. A hosszú tél után az igazi „terepasztalon", a fák, bokrok között, emelkedő utakon folyik a háziverseny. A A legjobbak Szaktilla János edző irányításával már a területi úttörő-olimpia selejtezőjére készülnek. Hogy ki lesz az első? Erre még nehéz válaszolni, hiszen Lehoczki Lídia, Sípos Kati, Szappanos Feri és a többiek teljes erőbedobással küzdenek.

Edzés után, aki elfáradt, szívesen időz a kiállítás tablói előtt. Itt nemcsak a tizedik kerületiek mutatkoznak be, elhozták fafaragásaikat, ötletes játékaikat, gombokból, tűzzománcból készített tárgyaikat a budapesti iskolák, és úttörőházak szakkörei is . . .

DOBOZY ZSUZSA

Fotó: Gámán Gábor

ÁLTALÁNOS ISKOLÁT VÉGZETT LÁNYOK!

PÁLYAVÁLASZTÁSI GONDOTOK VAN?

Szakmunkásképzést biztosítunk és képesítést adunk.

Kérésetekre postafordultával ingyen megküldjük 40 oldalas, minden kérdésre választ adó fényképes tájékoztatónkat.

Vidékieknek leányotthonban lakásról gondoskodunk.

VÁRJUK LEVELEITEKET!

Cím: PFV Lőrinci Gyár (Lőrinci Fonó) munkaügyi osztály, 1188 Budapest, Gyömrői út 85–91.

PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT * BUDAPEST *

TIZENNÉGY ÉVESEK!

Jelentkezzetek

gyógyszergyártó, villanyszerelő, lakatos és szerelő szakmunkástanulónak!

Korszerűen berendezett és felszerelt tanlaboratóriumával, üzemcsarnokaival vár benneteket a

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR.

Napi egyszeri étkezést (ebéd), munka-, illetve védőruhát adunk díjmentesen.

Szakmunkástanulóink a tanulmányi ösztöndíjukon felül vállalati ösztöndíjban is részesülhetnek.

A gyógyszergyártó szakmában a képzés emelt szintű. Ez azt jelenti, hogy

a fiatalok a szakmunkásbizonyítvány megszerzése után a vegyipari szakközépiskola harmadik osztályában folytathatják tanulmányaikat, és a sikeres érettségi vizsga után hat hónapon belül TECHNIKUSI OKLEVELET szerezhetnek.

ÉRETTSÉGIZETTEK, munka mellett két és fél év alatt szerezhetik meg a SZERVES VEGYÉSZ TECHNIKUSI OKLEVELET.

FIÚK, LÁNYOK, JELENTKEZZETEK!

Ifjúsági brigádjaink, KISZ-klubunk, kultúrházunk és sportszakosztályaink várnak benneteket!

Üdülés: Balatonlellén, Balatonfüreden, Miskolctapolcán.

Hétvégi pihenés: ráckevei halásztanyánkon és budakalászi csónakházunkban.

Jelentkezés:

a **KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR**

személyzeti és oktatási osztályán

Budapest X., Gyömrői út 19–21.

1475 Budapest 10. Pf.: 27.

valamint a

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR DOROGI GYÁREGYSÉGE

személyzeti osztályán

2510 DOROG, Esztergomi út 6.

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR BUDAPEST RG

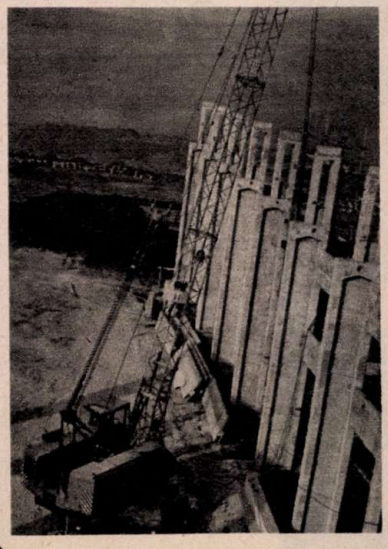

NYOLCADIKOS FIÚK! BIZTOSÍTSÁTOK JÖVŐTÖKET!

Jelentkezzetek szakmunkástanulónak a 31. sz. Állami Építőipari Vállalatnál! Budapesti és vidéki szakmunkásképző intézetekben az alábbi szakmákban képeznek szakmunkásokat a vállalatnak: **kőműves, ács-állványozó, vasbetonkészítő, festő-mázoló-tapétázó, hidegburkoló, vas- és fémszerkezeti lakatos, villanyszerelő, építőgépszerelő és épületasztalos.**

A 3 év képzési idő alatt **ingyenes kollégiumi ellátásról és étkezésről** gondoskodunk. Téli és nyári **munkaruhát** adunk.

Az ösztöndíj összege a tanulmányi eredménytől függően változik.

A vasbetonkészítő, az ács-állványozó és a kőműves szakmákban havi 200,— Ft **ösztöndíjkiegészítést** fizetünk.

Aki a vállalattal szerződést köt, további **250,— Ft társadalmi ösztöndíjban** részesül.

A harmadikosokat **teljesítménybérrel** foglalkoztatjuk, havi keresetük 1200,— Ft-tól 1600 Ft-ig terjedhet.

Sportolásra és üdülésre lehetőség van.

A sikeres szakmunkásvizsga letétele után a vállalatnál maradó fiatalok **külföldi munkahelyeinken** is dolgozhatnak.

Válasszatok szakmát!

Gyertek az építőiparba!

Vegyetek részt az országos jelentőségű nagyberuházások kivitelezésében!

AE 31 V

Jelentkezni lehet: személyesen, levél útján vagy a jelentkezési lap elküldésével. **Címünk:** 31. sz. Állami Építőipari Vállalat szakoktatási csoport 1364 Budapest, V., Petőfi Sándor u. 7.

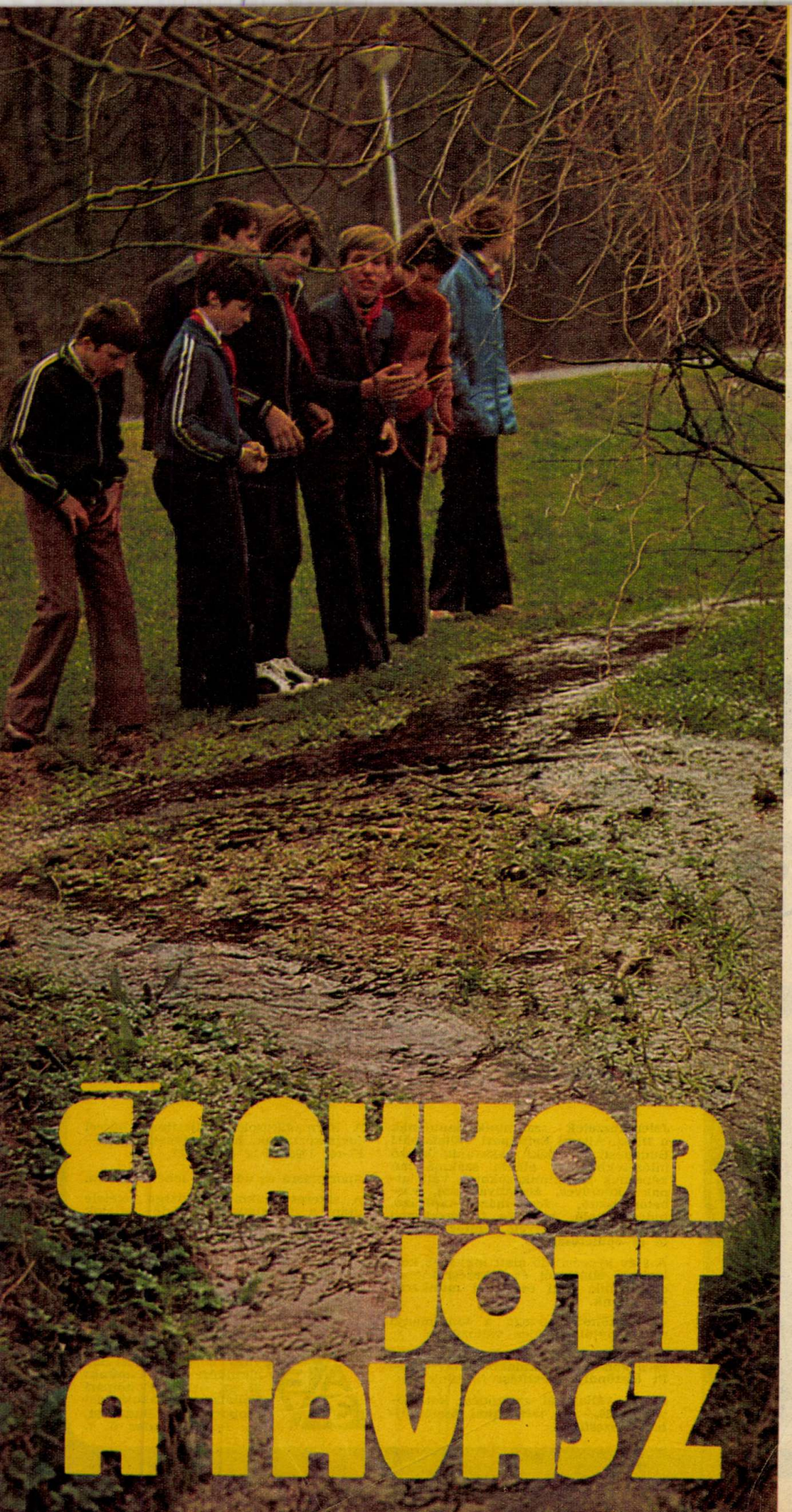

ÉS AKKOR JÖTT A TAVASZ

Néhány óvodás ezen a télen látott először havat – persze olyan igazit, amiben térdig lehetett járni. A hidegből, a fagyos szélből is jutott az idén bőven, mitagadás, már untuk is egy kicsit. És akkor jött a tavasz!

Azon a reggelen úgy éreztük, hogy nem lehet tovább a falak közt élni, menni, menni, menni kell! A hegyekbe, a Margitszigetre, vagy bárhová, ahol süt ránk a tavaszi nap, ahol érezni lehet a sarjadó fű, a bomló rügy illatát, hallani az erdei madarak csattogását, ahol csend van, nem zúgnak a motorok, a kocsik, a villamosok, csak a nap felé fordítja az arcát az ember, behunyja a szemét és szivárvány-tutajok úsznak a rózsaszín világban.

Kimentünk, de a csend nem volt sehol! Valaki nekik is megmondta, hogy megjött a tavasz. Mintha a hegyekben folytatódna tavasszal a tanítás. Az iskolákat bezárták, az erdőket megnyitották. Hol volt ez a rengeteg gyerek a télen, amikor itt még az őzek emelgették fagyos lábukat a hasig érő hóból!?

Lám, labdát elfelejtettünk hozni. Papír, toll, fényképezőgép... A fotótáskára azért szükséges lett: kapufélfának kellett. A tollamat focizás közben elhagytam, a rózsaszín tutajok nem jutottak eszembe, de a jó levegőt valóban harapni lehetett és remélem, mire ez a riport megjelenik, elmúlik az izomlázam!

Gebri Antal

Fotó: Wagner Margit

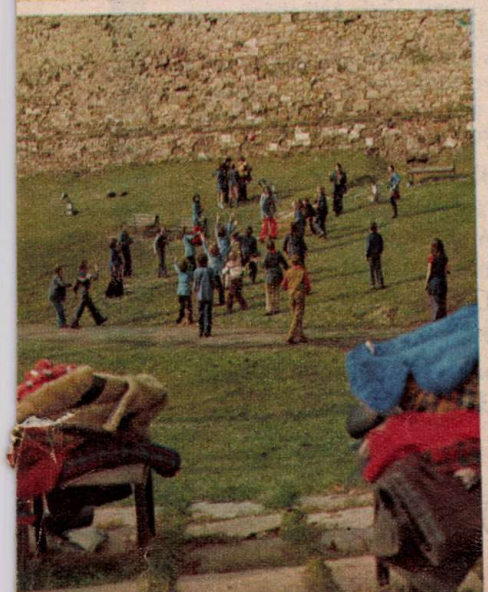

OLVASTAD MÁR?

Regények, mondák, játékos ismeretterjesztés

... pld. Fekete István: BALLAGÓ IDŐ
Önéletrajzi regény — — — — 38,— Ft

... pld. INDIAI REGÉK ÉS MONDÁK
Feldolgozta: Baktay Ervin — — 35.— Ft

... pld. Valentyin P. Katajev:
TÁVOLBAN EGY FEHÉR VITORLA 14,— Ft

... pld. Lengyel Dénes:
KOSSUTH LAJOS ÖRÖKSÉGE
Mondák a XVIII. és XIX. századból 39,— Ft

... pld. Boy Lornsen: MIT ÜZEN ABAKUSZ?
Vidám ifjúsági regény — — — 29,— Ft

... pld. Kurt Lütgen: AZ ÉSZAKNYUGATI
ÁTJÁRÓ REGÉNYE — — — — 24,— Ft

... pld. Móricz Zsigmond:
LÉGY JÓ MINDHALÁLIG! — — 27,— Ft

... pld. Walter Scott: IVÁNHOE — — — 30,— Ft

... pld. Varga Tamás:
JÁTSSZUNK MATEMATIKÁT!
1—2. kötet — — — — — — 40,— Ft

... pld. Liselotte Welskopf-Henrich:
A NAGYMEDVE FIAI — — — 21,— Ft

... pld. Liselotte Welskopf-Henrich:
TOKEI-IHTO VISSZATÉR — — — 18,50 Ft

Versek:

... pld. ABLAK ALATT A TAVASZI TÉRRE
Antológia. Mai szovjet költők — — 16,— Ft

... pld. AD YENDRE VÁLOGATOTT VERSEI 16,— Ft

... pld. Vladimir V. MAJAKOVSZKIJ VERSEI 14,— Ft

... pld. Petőfi Sándor: JÁNOS VITÉZ
Elbeszélő költemény — — — — 23,— Ft

KÉPES TÖRTÉNELEM SOROZAT:

... pld. Fekete Sándor:
A NAGY FRANCIA FORRADALOM 33,— Ft

... pld. Lengyel Balázs:
A TÖRÖK MAGYARORSZÁGON — 33,— Ft

... pld. D. Major Klára: LÁNGOLÓ VILÁG
A második világháború története — 33,— Ft

... pld. Márkus István: A FORRADALOM
ÉS A SZABADSÁGHARC
1848—49 — — — — — — 33,— Ft

... pld. Randé Jenő:
A GÉPEK FORRADALMA
Az ipari forradalom története — — 33,— Ft

... pld. Varga Domokos: ŐS NAPKELET
Az írott történelem kezdetei — — 33,— Ft

A felsorolt kötetek egyenként is megrendelhetők. Postán utánvéttel szállítunk, magánszemélyeknek 200,— Ft felett portómentesen. Kérjük, szíveskedj a megrendelőszelvényt kitölteni és borítékban címünkre elküldeni.

CÍMÜNK: ÁLLAMI KÖNYVTERJESZTŐ VÁLLALAT MÓRA FERENC IFJÚSÁGI KÖNYVESBOLTJA

1053 Budapest V., Múzeum krt. 39.
Telefon: 173-548

A MEGRENDELŐ NEVE:

PONTOS CÍME (irányítószámmal):

olvasható aláírás

KERESD FEL KÖNYVESBOLTUNKAT, GAZDAG VÁLASZTÉKKAL VÁRJUK VÁSÁRLÓINKAT!

NÁLUNK KÖNNYŰ A VÁLASZTÁS

A Csepel Művek Szolgáltató Vállalat munkáskollektívája szeretettel vár benneteket műhelyeibe szakmunkástanulónak.

Választhatod a villanyszerelő, géplakatos, elektrolakatos (villamosgépszerelő), csőhálózat- és berendezésszerelő, esztergályos, épületasztalos, kőműves, szobafestő-mázoló-tapétázó, üveges, hegesztő, bádogos, szerkezeti lakatos, ács-állványozó, szigetelő-tetőfedő szakmákat.

Vidéki fiúk részére kollégiumi elhelyezésről gondoskodunk kőműves, bádogos, lakatos, esztergályos, hegesztő, szerkezeti lakatos, asztalos és épületburkoló szakmában.

KEDVEZMÉNYES ÉTKEZTETÉS!

TÁRSADALMI ÖSZTÖNDÍJ 250–500 Ft-ig.

Az ifjú szakmunkásoknak 3, illetve 4 éves esti iskolákban módjukban áll az érettségi bizonyítványt megszerezni, majd azt követően technikus minősítő vizsgát tenni.

Azoknak a fiataloknak, akik szakmunkásképzettségüket vállalatunknál szerzik meg

PÁLYAKEZDÉS ALKALMÁVAL 5000,– Ft rendkívüli juttatást fizetünk egy alkalommal.

Sportolási lehetőséget nyújtunk a Csepel Sport Club különböző szakosztályain

2 éves munkaviszony után a vállalat törzsgárda tagja lehet minden fiatal, ami után 1000,– Ft törzsgárda jutalmat adhatunk.

Jelentkezni lehet a Csepel Művek Szolgáltató Vállalata tanulmányi osztályán, Csonka Kálmán pályaválasztási felelősnél. Cím: 1751 Budapest, Csepel 1. Pf. 99.

Telefon: 278-600 (28-40 mellék) 131-860

alakulhat ki. A közösség formálja az embert s a közösségbe tartozók természetes szeretetnyilvánulásai közé tartozhat a puszilkodás is. Persze csak módjával! Gondolj arra te veszprémi kislány, hogy jó szemmel néznéd-e, mint komoly, felelős édesanya, hogy kislányod ezzel vagy azzal a fiúval csókolózik. Meg kell azt is érteni, hogy az érzelmek, különösen serdülőkorban nagyon gyorsan tűnnek el, szinte egyik percről a másikra. Pár nap múltán talán szégyenkeznél, még magad előtt is, mint a Szentivánéji álomban Titania királynő, aki varázsitallal elbűvölt állapotban beleszeretett a közönséges szamárfejű Zuboly takácsba. Nem egyszerű dolog ám, amíg az ember azt mondhatja: — szerelmes vagyok!

Nem kell, egyáltalán nem szükséges csókolózni még ebben a korban. Még a pajtásaitokkal csak hagyján, de korotoknál jóval idősebbekkel, fiatalemberekkel egyáltalán ne próbálkozzatok! Felnőtteknél az ösztönök erősek, hatalmasak, s mivel felnőttekben a csókolózás készíti elő a fajfenntartás módját, a családi életet, a szexuális kapcsolatot, ezért az okos lány nem kezd el idő előtt csókolózni. Ne légy türelmetlen, nem nehéz a várakozás, ha értelmesen töltöd el szabad idődet. Úgyis eljön mindennek az ideje.

Dr. Örley Judit

Csevegő

LÁNYOK ROVATA

VÁLASZ LÁNYOKNAK

JANOS: „Csinos vagyok, szép, okos és buknak utána a srácok — mondják rólam mások. Engem senki sem érdekel csak Ő. De ő nem szól hozzám." Valamelyik megállapítás talán mégsem igaz..." MOZI: Nincs semmi probléma, csak az osztályzataid ne legyenek rosszabbak. MILLI 11: Igen, kérd el a labdát, de bocsánatkérően, hiszen mégiscsak rendzavarás volt amit tettetek. ÁPRILIS 13: Kedden vagy csütörtökön szólj neki, kérdezd meg hányadikos, hogy tanul... Különben boldog születésnapot! P.B.: Amolett-keksz. A fogyókúráról majd dr. Örley Judit bővebben ír. HOL A NEKEM VALÓ? Biztosan benned is sok hiba van, ha nem tudsz megmaradni egy barátnő mellett se! VÁRJAK?: Igen! IGAZ SZERELEM: Ha azt mondtad neki, menjen a fenébe, akkor most miért sírsz utána?

Bori

NYAKIGLÁB VITA

Arról panaszkodott egy — magát Nyakigláb apónak nevező — levélírónk, hogy nem tudja összeegyeztetni a tanulást és az őrsvezetői tisztséget. Romlanak az osztályzatai, ráadásul korrepetálnia is kell a gyengébbeket. A levelet közöltük a Csevegőben, s már jött is sok-sok válasz.

„Hasonló cipőben járok. A csapatban úttörőtanács-titkár helyettes vagyok, az őrsben krónikás. Csapatunkban én ellenőrzöm a Művészet vándorútján akció feladatait, rendszeresen vezetem az őrsi naplót. Van egy segítségre szoruló tanulópárom, vállalásaim széles körűek. A Művészet vándorútján akcióban, az őrssel együtt részt veszek, ezenkívül az úttörőházi programokra is járok. Ennek ellenére ötödik osztálytól tartom a jeles szintet. Reggel korán felkelek és általában negyed nyolckor már az iskolában vagyok. A tanulópárom szintén ilyen korán érkezik és ha valamit nem ért a feladott leckéből, azt nyolc óráig megbeszéljük. A Művészet vándorútján akcióban részt vevő őrsök vezetőivel pedig a nagyszünetben tanácskozom.

Leveledet azzal fejezted be: A tanulás a kötelességem vagy az őrsvezetés és korrepetálás?

Mindkettő kötelességed, és meg is férnek egymás mellett, ha idődet pontosan osztod be.

Hidli Ágota, Nagykapornak

„Szerintem Nyakigláb apónak, mint minden tanulónak a tanulás a legfőbb kötelessége. Ezért azt ajánlom neki, hogy kérje meg a csapatvezetőjét, mentse fel a tisztsége alól, hiszen sok olyan gyerek van, akinek az őrvezetés nem rontana a tanulmányi eredményén. A korrepetálás azonban neki is jó, mert ezzel is tanul."

Antal Judit, negyedikes kisdobos

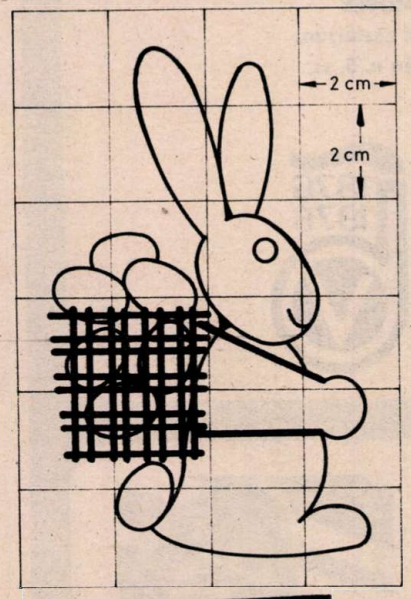

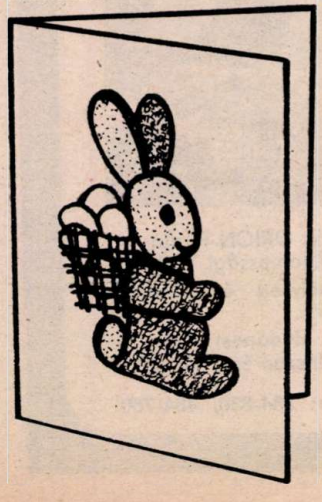

AJÁNDÉKBA!

Egy 30 × 11 cm nagyságú lapot félbehajtunk. Az egyik külső oldalára fényes színes alapot ragasztunk, vagy temperafestékkel egyenletesen lealapozzuk (vigyázat, a szélek mentén könnyen a papír alá szivárog a festék!). Amíg az alap szárad, felnagyítjuk a szabásmintát, minden részéről külön papírmintát készítünk, majd a megfelelő színű és minőségű anyagból kiszabjuk.

A két kedves húsvéti figura készítésénél ügyeljünk a sorrendre.

KOTLÓSMAMA. Fűzöld alapozás. A kotlós testrésze mintás piros kartonanyag, a taraj, az áll alatti zacskó és a középső farktoll középkék vékony szövetanyag. A tyúk szeme fekete filckarika. Félkör alakú a kosár, vastagabb szita vagy zsákvászonból (minden második szálat felragasztás előtt kell kihúzni!).

PUTTONYOS NYUSZI. Aranysárga alapozás. A teljes nyusziformát barna flanellból szabjuk. A fejét, a hátsó (nagyobb) fülét, a farkát világosbarna flanellből (akkor igazán szép, ha egy „hajszállal" kisebbre szabjuk az alapnál, így a felragasztásnál a széleken sötétebb árnyék keletkezik). A tojások piros-kék-zöld (mintás is lehet) vászonból készülnek. A szeme fekete filckarika, a puttony zsákvászon. Szabás után minden második szálat kihúzzuk, s e kihúzott szálakból a karvonalba puttonypántot ragasztunk.

Kellemes ünnepeket kívánok!

Prósz Veronika

PEST MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐ-IPARI VÁLLALAT

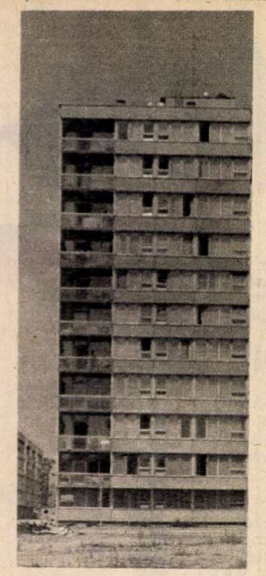

általános iskolát végzett fiúk jelentkezését várja SZAKMUNKÁSTANULÓNAK AZ 1977–78-AS TANÉVRE:

villanyszerelő, vas- és fémszerkezeti lakatos, ács-állványozó, központifűtés-szerelő, kőműves, épületasztalos, üvegező, vasbetonkészítő, tetőfedő-szigetelő, műkőkészítő, bádogos, épületgép-szerelő, szobafestő-mázoló, tapétázó, víz- és gázvezetékszerelő szakmákban.

Vidékiek részére kollégiumi elhelyezésről, teljes ellátásról gondoskodunk.

Jelentkezés: személyesen vagy írásban a vállalat szakoktatási osztályán.

CÍM: 1751 Budapest XXI., Kiss János altb. u. 19–21.
Megközelíthető: a Boráros térről gyorsvasúttal a 2. megálló.

SZAKMUNKÁS-TANULÓKAT FELVESZÜNK!

Általános iskolát végzett tanulókat beiskolázunk a következő szakmákra:
esztergályos, marós, hegesztő, villanyszerelő (kiemelt szakmák),
mechanikai műszerész, gépszerelő, festő-mázoló, asztalos.
A tanulók a kiemelt szakmákban a tanulmányi ösztöndíjon felül havi 200 Ft ösztöndíj-kiegészítést kapnak.
Vállalatunk minden szakmában köt tanulmányi szerződést társadalmi ösztöndíjra, amely havi 250–500 Ft-ig terjedhet.
A tanulók részére kollégiumi elhelyezésről gondoskodunk.

Jelentkezni lehet:
A BUDAPESTI VEGYIMŰVEK
személyzeti és oktatási osztályán,
1097 Budapest, IX., Kén u. 5. sz.

1876
1976

ORION TV

Láttátok tv-készülékeken az olimpiát, de
tudjátok-e, hogyan készül a tv-készülék?

Láttátok az olimpiát Kanadából, de
tudjátok, hogyan ért ide a műsor?

Láttátok az eredmények azonnali megjelenését, de
tudjátok, hogy ezt számítógép segítségével mutatták be?

Mindez hogyan és milyen berendezések útján történik, ezt az ORION-ban megtanulhatjátok, mert ezt a három termékcsoportot gyártja az ORION és ezek gyártásához képezünk ki szakembereket.

Fiúk!
Lányok!

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

Általános iskolát végzett fiúkat és lányokat felveszünk
- **finommechanikai műszerész,**
- **forgácsoló (esztergályos, marós, köszörűs),**
- **lakatos,**
- **csőhálózat- és központifűtés-szerelő,**
- **asztalos,**
- **villanyszerelő**

szakmunkástanulónak.

A gyakorlati képzés jól felszerelt tanműhelyekben folyik.
A tanulmányi ösztöndíjon kívül egyes szakmákban – vállalati ösztöndíjat is adunk.

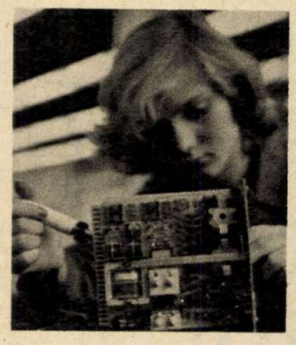

Címünk: ORION Rádió és Villamossági Vállalat
személyzeti és oktatási osztály,
1106 Budapest
X., Jászberényi út 29.

Telefon: 284-830, 484-760

Nálunk történt, hogy...

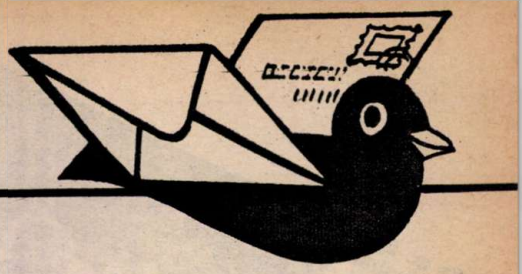

Mit üzen a Pajtás?

TÖRÖK EDIT, SZENTES; CSICSÁRI ISTVÁN, KECSKÉD; KAJÓ GYÖRGY KÜBEKHÁZA: Jó rejtvényt készítettetek. A rejtvényszerkesztőnk dicséretét küldi.

TÓTH ERZSÉBET, HAJMÁS: Örülök, hogy tetszett a Robin Hood, csak azt sajnálom, hogy nem annyira az érzéseid, mint inkább a hivatalos könyvismertetés szavait idézted.

HOGÁL GABRIELLA, VÁCHARTYÁN: Neked és rajodnak gratulálunk, Örzse néninek sok boldogságot kívánunk!

TAKÁCS ÉVA, MINDSZENT: Kedvesek a versek, „Az én macskám" tetszett legjobban.

FRANCZ GABRIELLA, TOKODÜVEGGYÁR: „Hogyha nékem kutyám lenne mindig cipót eszegetne. Málnaszörpöt adnék neki, egy pohárral, ha kedveli." Ennyit idézünk a versből. Nekünk tetszett, de szerencséd, hogy a kutyák nem tudnak olvasni! A málnaszörp miatt megugatnának.

BUDAI ILONA, KOCSÉR: Pályázatod csak késve tudtuk továbbítani, mert a borítékra nem írtad fel a jeligét. Sajnos nem csak neked, szól ez az üzenet!

HAJDÚ ANNA MÁRIA, IKLAD: Harmadik osztályba jársz, így még nem tudsz arról, amit az idősebbeknek már többször megírtunk. A színészek játékukkal szereznek nektek örömet. A levelezésre nem vállalkozhatnak. A másik kívánságod figyelembe vesszük, később teljesítjük.

SZALÓCZY ZSOLT, VÁC: Versed komoly kritikát tartalmaz. Első versnek igazán megjárja.

HÓDOSI MÁRIA, VECSÉS: Gratulálunk a sok kitűnő helyezéshez. Kár, hogy a sok témából csak vázlatra futotta.

SZANYI SÁNDOR, BALATONFÖLDVÁR: Vasvári Pál u. 35.: Írjál bővebben a sportmunkátokról! Csak a te címedet közöljük, osszátok el az érkező leveleket!

DOLÁNYI MAGDOLNA, TURA: Jó kirándulást a Béke brigáddal! Tervetekhez sok sikert kívánunk.

TÁLAS JULIKA, CSONGRÁD: Későn érdeklődtél. Négyöt hét telik el egy-egy cikk megírása és megjelenése között.

KOVACSIK PIROSKA, NAGYLAK: A fotót szeretettel várjuk. Ha valami közbe nem jön, a lapban is közölni fogjuk.

GAZDAGABBAK LETTÜNK

MEGLEPETÉS

A balmazújvárosi Debreceni úti általános iskola tanulói az elmúlt hónapokban kétezer forint értékű társadalmi munkát végeztek. Az elhasználódott régi padtetők helyett újakat szereltek fel. A hetedik és a nyolcadik osztályos fiúbrigádok Tar János tanár bácsi irányításával és segítségével végezték el a munkát. A szép padokat átvettük szocialista megőrzésre. Nagyon vigyázunk rájuk.

Balog Edit, Sajtos Erzsébet, Balmazújváros

CSÁKÁNNYAL, LAPÁTTAL

Iskolánk az erdőgazdaságtól tíz vöröstölgyet kapott. Nyomban munkához láttunk, hogy elültessük a szép fákat. Hamar rájöttünk, hogy „nehéz fába vágtuk a fejszénket". A nyolcadikos fiúk a szülők segítségével felcsákányozták a földet. Így már befejezhettük a munkát.

Rubi Zsuzsanna, Nyíregyháza

FALUNKÉRT

Csapatparlamentünkön vállaltuk, hogy minden tavasszal részt veszünk falunk csinosításában. Ahogy megjött a jó idő, mindannyian söprűt, lapátot, kapát, gereblyét, metszőollót ragadtunk, és osztályonként dolgozni kezdtünk. Voltak, akik az iskolát és az iskola udvarát takarították, mások a parkot szedték rendbe. Több őrs a zöldövezet szépítésén munkálkodott. Felseperték az utcákat, virágokat ültettek a járdák mentén.

Kamuti Róza, Hosszúpályi

Ez az ügy már komolyabb, itt bizony tekerni kell! A bringa sporteszköznek sem utolsó

NYEREGBEN VAGYUNK

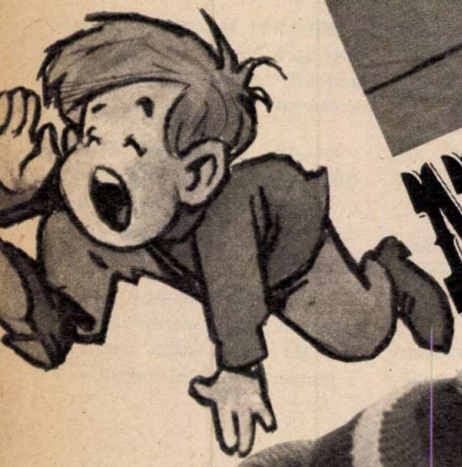

Hosszabb túrákon, kirándulásokon nélkülözhetetlen alkatrész a kajacsomag. Ráadásul ezt is a kerékpár cipeli...

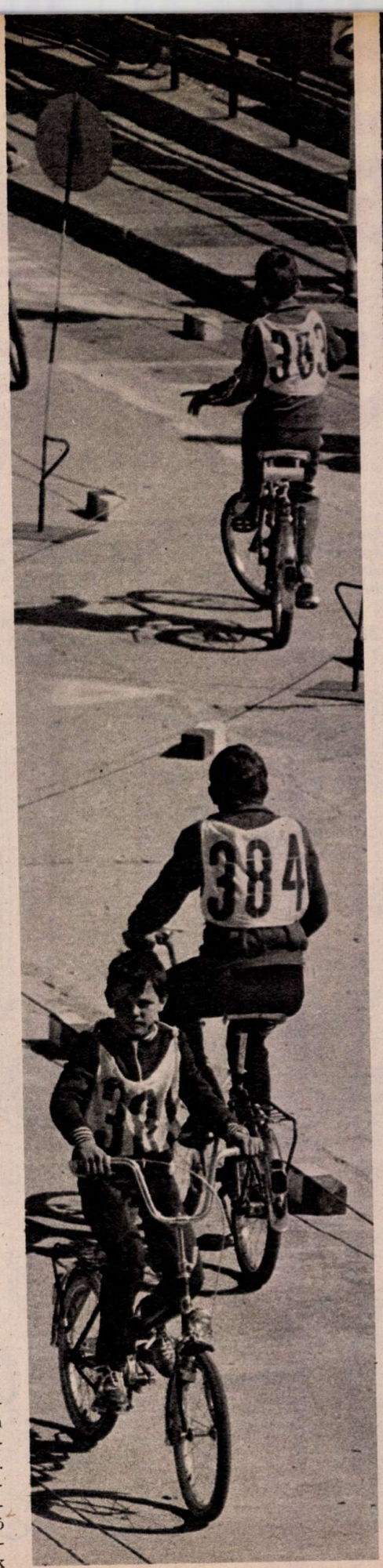

Az ilyesmi kétélű dolog.

Egyrészt igen kellemes közérzetet biztosít, másrészt nagyon gyakran tesz könnyelművé, vakmerővé, elbizakodottá. Egészen természetes, hogy mindez akkor is igaz, ha történetesen a kerékpár nyergéről van szó. A kellemes közérzetet a sebesség, a hangtalan suhanás, a távoli célok viszonylag könnyű megközelítése biztosítja, de — különös módon — ugyanez tehet könnyelművé, vakmerővé, vagy akár elbizakodottá is.

És akkor baj van. Mert egy kerékpár sohasem egyenlő egy pár kerékkel, a kerékpár — minden megkapó egyszerűsége ellenére — igazi, valóságos közlekedési eszköz, melynek „viselkedését" a KRESZ igen szigorúan korlátozza. Márpedig az elbizakodott embert éppen az jellemzi, hogy csak nagyon nehezen, vagy egyáltalán nem tűri a korlátokat...

A tétel tehát a kerékpározás esetében fokozottan érvényes: játszani csak komolyan érdemes! Úgy viszont nagyon...

Pattanj hát nyeregbe, vedd űzőbe a langyos selyembe öltözött tavaszi szeleket, örülj, nyargalj, repülj! A pedálos játszótárs ugyanis rengeteg formáját nyújtja az örömnek, a játéknak, a sportnak. Ezekből a lehetőségekből mutatunk be néhányat képeinken.

—R —R

EGY SZAKMA UTOLSÓ MESTERE

Beszélgetés a legendás rágcsálóval

Kissé félszegen léptem Angóra úr dolgozószobájába. Végül is nem mindennap készít interjút az ember egy rágcsálóval, és különösen nem a legendás Húsvéti Nyúllal.

— Foglaljon helyet kérem, — mondta az elfoglalt emberek színtelen hanghordozásával a legendás. — Miben segíthetek?

— Öö... csak néhány kérdést, ha megengedi — makogtam, és egészen úgy éreztem magam, mint egy nyúl. — Tudniillik...

— Persze, persze. A sajtó. Hát... essünk túl rajta — sóhajtotta, és félretolt egy vaskos káposztalevél-köteget. — Tehát?...

— Elsősorban az érdekelné a közvéleményt, hogy miért éppen Önre esett a választás a húsvéti ajándékozással kapcsolatban?

— Elsősorban azért, — válaszolt kissé rátartian Angóra úr — mert kedves, szeretetreméltó, hogy ne mondjam meghitt állat vagyok. Másodsorban pedig azért, mert ugyan kinek lehetne ez a feladata, ha nem a húsvéti nyúlnak, na nem igaz?

— De, de, hogyne. Hanem kedves Angóra úr... tudja-e, hogy a gyerekek már nem nagyon hisznek Önben?

— Igen, hallottam valamit erről. Dehát ez engem egy cseppet sem zavar. Tudja én hivatásnak tekintem a szakmámat. Nem várok érte elismerést.

— Pedig elég nehéz lehet...

— Na, nem panaszkodhatok. 5—6 kilo között tartom a súlyomat.

— Gratulálok, kedves Angóra úr, ez őrülten örvendetes. Csakhogy én a munkájára értettem, hogy nehéz.

— No persze. Egy közönséges nyúlnak minden bizonnyal. Mi húsvétiak azonban elképesztő tulajdonságokkal vagyunk felruházva. Talán azért hisznek bennünk egyre kevésbé...

— Mi a legfontosabb ebben a szakmában?

— Az emberismeret. Nekünk tudnunk kell, hogy kiben mi lakik, ki mit tud, ki mit érdemel?

— Tegyünk egy próbát! ...Nekem például milyen ajándékot javasolna?

Angóra úr arcán enyhe zavar tükröződött.

— Ezt talán most ne feszegessük — mondta végül. — Jobb a békesség... Parancsol inkább egy kis salátát? Netán egy-két szelet sárgarépa?

— Köszönöm, ne zavartassa magát. Rágcsáljon csak nyugodtan. És közben ha lehetne néhány szót arról, hogy voltaképpen milyenek is a gyerekek?

— A helyzet az, hogy tulajdonképpen minden

gyerek egyforma. Az egyik ilyen, a másik olyan.

— No igen. De végül is jók, vagy rosszak?

Angóra úr matatni kezdett a kimutatásai között. Végül előhúzott egy sűrűn teleírt káposztalevelet.

— Leghelyesebb, ha a száraz számokat vesszük figyelembe. Ezek szerint a gyerekek 90%-a rossz, a másik 90% pedig jó. Namármost a rossz gyerekek 90%-a csak alkalomadtán rossz, míg a jók 90%-a bizonyos feltételek között hajlamos a rosszaságra is. Ez a rosszaság azonban 90%-ig egyszerű csintalanságnak minősül, míg a rosszak cselekedeteinek 90%-a csak adott körülmények között tekinthető egyértelműen rossznak, más aspektusból szemlélve a dolgokat, a 90% 90%-ának a 90%-a még a meghatóan jó cselekedetek közé is besorolható. Tovább boncolgatva a kérdést megállapíthatjuk, hogy...

— Elég a boncolásból, így is minden világos. Beszéljünk inkább a felnőttekről. Velük mi a helyzet?

— Az attól függ, hogy mit értünk „felnőtt" alatt? A testmagasság kritériumát nyugodtan felretehetjük, hiszen egy 13—14 éves suhanc akár 180 cm magas is lehet. Az életkor pedig csak annyiban érdekes, hogy kb. 25 éven felül az ember tagadni kezdi, hogy tulajdonképpen még mindig megmaradt taknyos kölyöknek. Mármost ebből kiindulva megállapíthatjuk, hogy az úgynevezett felnőttek 90%-a jó, míg a fennmaradó 90%...

— Igen, igen. Innen már ismerem az ügyet. Végezetül még egy kérdést, ha megengedi kedves Angóra úr. Hogyan lesz valakiből Húsvéti Nyúl?

— Magának elárulhatom — rágcsált csámcsogva a rágcsáló. — Sehogy. Erre születni kell. Közönséges üregi fráter sohasem juthat ilyen beosztásba. Nekem viszont már a szüleim is húsvétiak voltak...

— És nyilván a gyerekei is azok lesznek.

Angóra úr arcán most elsőízben jelentek meg a gondok.

— Hát látja ez az, amiben nem vagyok biztos. Úgy érzem, mintha már ők sem nagyon hinnének az egészben... **CSER GÁBOR**

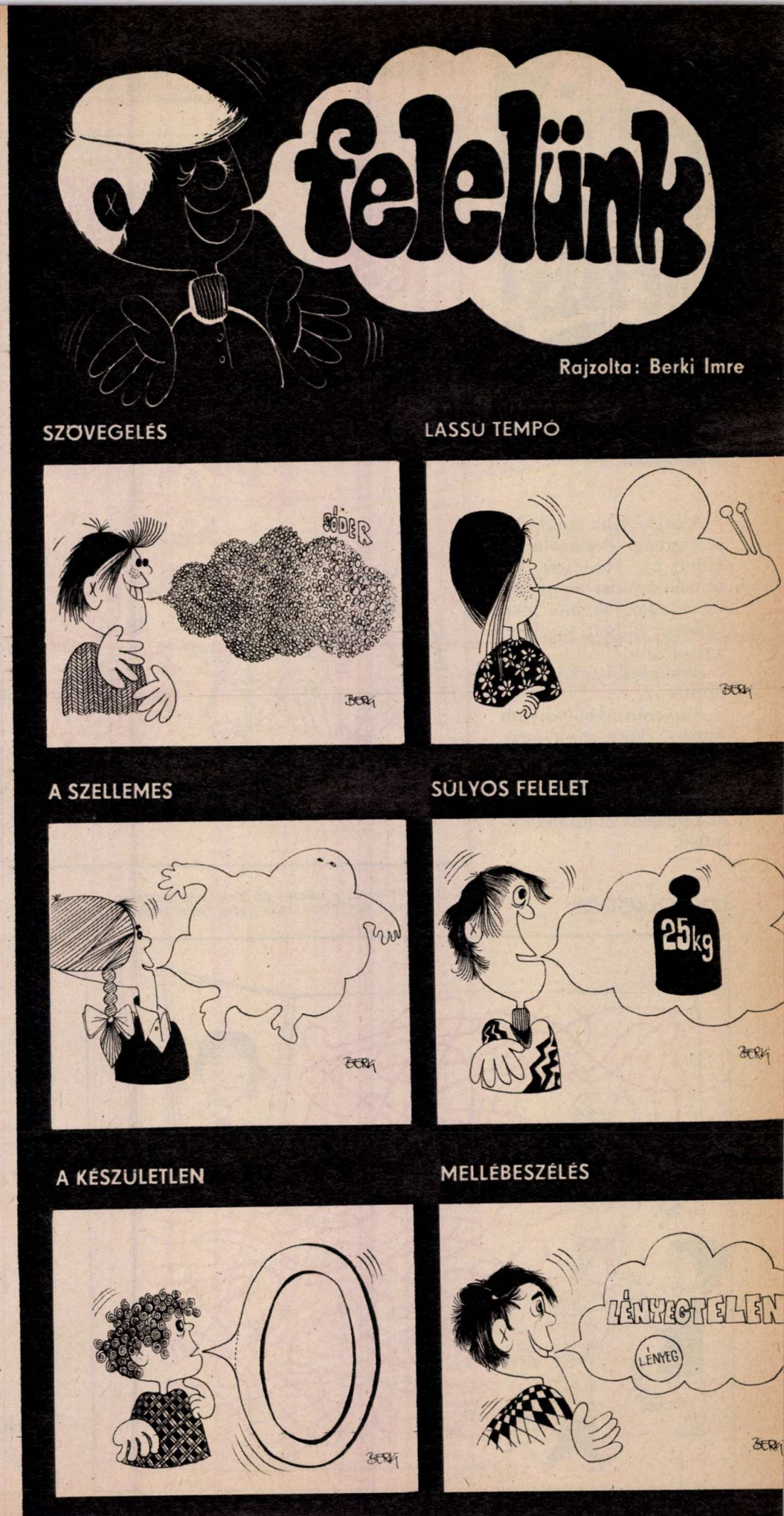

A rejtvények megfejtéseit postai levelezőlapon küldd be. Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni, s azok jók, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.

Beküldési határidő: április 17.

A rejtvényeket Horváth Anna (keresztrejtvény), Forrai G. János, Füleki János, Ipacs László, Szitás György, Zala József, és Zsombok Zoltán készítették.

HÍMES TOJÁSOK

Munka közben elbóbiskolt a húsvéti nyuszi. Álmában egy hatalmas csibe csipogott rá: „Ahelyett, hogy az orromat pingálja, inkább egyformára festette volna a tojásokat!"

Igaza van a csibének. Vajon van-e két egyforma tojás?

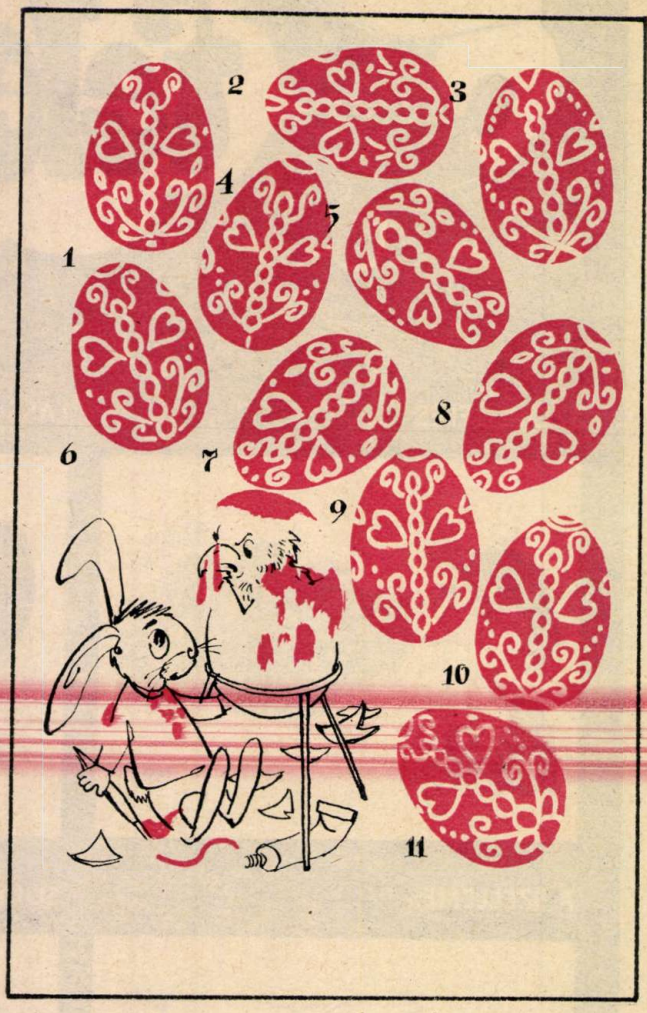

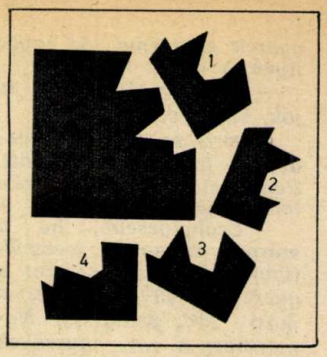

EGÉSZÍTSD KI!

A megszámozott négy kis ábra egyikével a nagy fekete ábra szabályos négyzetté egészíthető ki. Vajon melyikkel?

MEGMONDOM, MIKOR SZÜLETTÉL!

Ez a legérdekesebb produkciók egyike, mert az előttem ismeretlen adatokból és számításból nemcsak a születési évedet mondom meg, hanem a hónapot is. Nos, lehet elkezdeni:

— Adj a születési évedhez 100-at, és az egész számot válaszd kétfelé, s az első felét szorozd meg a másodikkal, majd az eredményhez add hozzá, hogy hányadik hónapban születtél. És már készen vagyunk, mondd meg a kijött számot.

— 1251!

— Nos, te 1962 novemberében születtél.

Hogy számítottam ki? Nem volt boszorkányság benne: az 1251-et elosztottam 20-szal (ezt fejből is megtehettem), és kaptam 62-t, vagyis az év 1962, a maradék 11 pedig a hónap: november.

Csináld utána, nem fogsz belesülni!

LOCSOLKODÓK

Egyszerre érkezett a három fiú Erzsókék házához, de már így is csak egy piros tojás várta őket. Ugyan melyikükké lett?

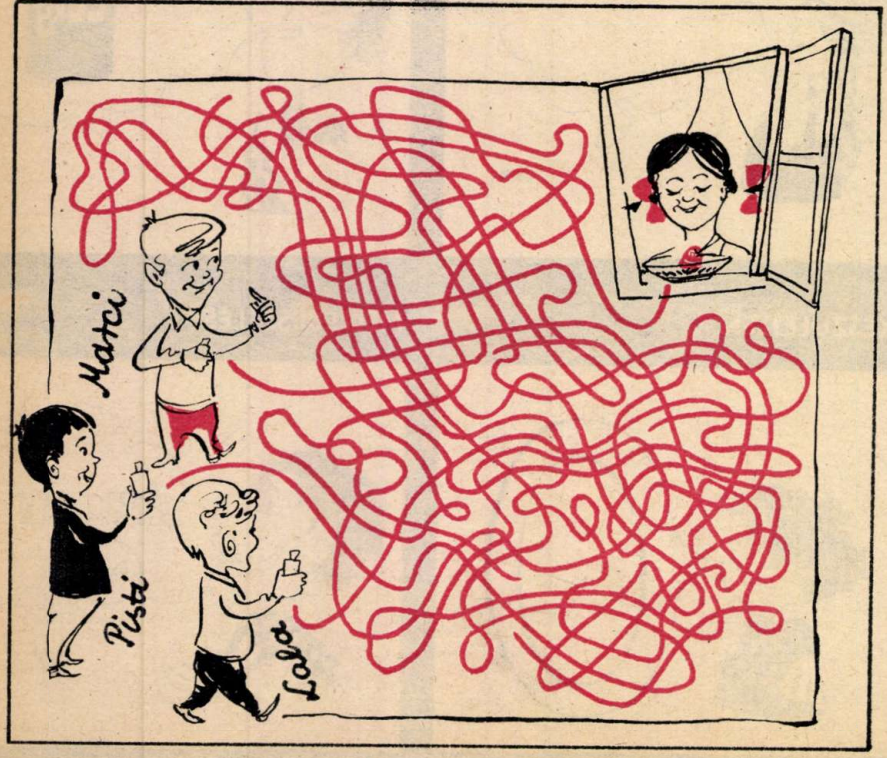

HÚSVÉTI JÁTÉKOSSÁGOK

Legalább egy hasonló húsvéti játékosságot rajzolj le te is!

SAKK

Mai feladványunkban a sötét király nagy ellenséges haderővel áll szemben, de megmattolni mégsem könnyű, mert kis gyalogocskája jó pár kísérletet meg tud hiúsítani. Egy kivételével.... Ki találja meg ezt?

3. Benkő Pál (1976)

Világos indul és két lépésben mattot ad.

Az állás betűjelzésben: Kf3, Vd3, Hg5, gy:e6 — Ke5, gy: d7. Megoldásul csak a kulcslépés (világos első lépése) küldendő be címünkre. Pajtás Szerkesztősége (Sakk), 1137 Budapest, Jászai Mari tér 5. Határidő: április 25.

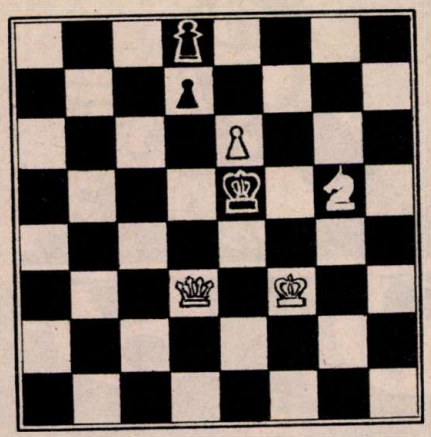

Az 1. sz. Neukomm-feladvány alaposan megtréfálta a fejtőket. Arra majdnem mindenki rájött, hogy az első lépést a világos vezérnek kell tennie, de hová? Sokan próbálkoztak 1. Vb2—g7-tel, elnézve, hogy arra sötét 1. — Fh7—g6 útján eredményesen védekezhet. A helyes lépés a vezér látszólag értelmetlen „elbújtatása", 1. Vb2—b8!-cal. Ez a lépés nem fenyeget semmivel, de sötét kényszerlépésbe került: bármelyik tisztje is lép a három közül, mozgási lehetőséget ad a világos vezérnek s az mattolni tud.

A helyes megfejtők közül könyvjutalmat kaptak: Galovics Béla (Eger), Horváth Attila (Balatonkenese), Juhász Attila (Tiszaroff) és Ország István (Buzsák).

Felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy a nyári szünetben megjelenő magazinban szintén közlünk sakkrejtvényeket. Az évi versenybe ezek megfejtését is bele fogjuk számítani, függetlenül az időszakos könyvdíjaktól.

Földeák Árpád

ITT A HÚSVÉT!

Mai rejtvényünk fő sorai valamilyen formában kapcsolatban vannak a húsvéttal. (Beküldendő a vízszintes 1., függőleges 10. és 11. sorok megfejtése.)

VÍZSZINTES: **1. Szegedi költő, 1919-ben írta „Húsvétra" c. versét, amelynek utolsó sora így hangzik: „Hirdesd világ, hogy új föltámadás van!"** 11. Elsőrangú. 12 Olasz férfinév. 13. Andrea vagy Andor beceneve. 15. Kikötőhíd, palló. 16. Helyrag. 17. „Rá visszasüt a nap, ádáz ... napja;" (Arany). 20. Össze-vissza lóg! Folyékony lakk, fénymáz. 23. Sem kevert betűi. 25. Ceruza. 26. Papírmérték. 27. Helység Veszprém megyében. 29. Színültig. 31. „A két ...", (Jókai). 33. Város az NDK-ban. 34. Létezik.

FÜGGŐLEGES: 2. Szavazatgyűjtő láda. 3. A folyó két partját köti össze. 4. Hitegető. 5. Svéd és osztrák autók betűjele. 6. Lóbiztató szó. 7. Sut kevert betűi. 8. Gazfickó. 9. Ájul. **10. Holland hajós, 1722. április 6-án meglátott egy addig ismeretlen szigetet a Csendes-óceánban, s mivel éppen húsvét napja volt, elnevezte Húsvét szigetnek. 11. Mascagni, olasz zeneszerző operája. Cselekménye húsvét vasárnapján játszódik.** 14. A magból kikelt növény fiatal hajtása. 18. Uruguay-i, luxemburgi és olasz autók betűjele. 19. Állóvíz növelővei. 21. Péksütemény. 22. Nem kelt érdeklődést. 24. ... megvénülünk. (Jókai). 26. ... berek, nádak erek. 28. A szén, a nitrogén és a kén betűjele 30. Meggyőződés. 32. Az egyik ős, ford. 33. A hélium vegyjele.

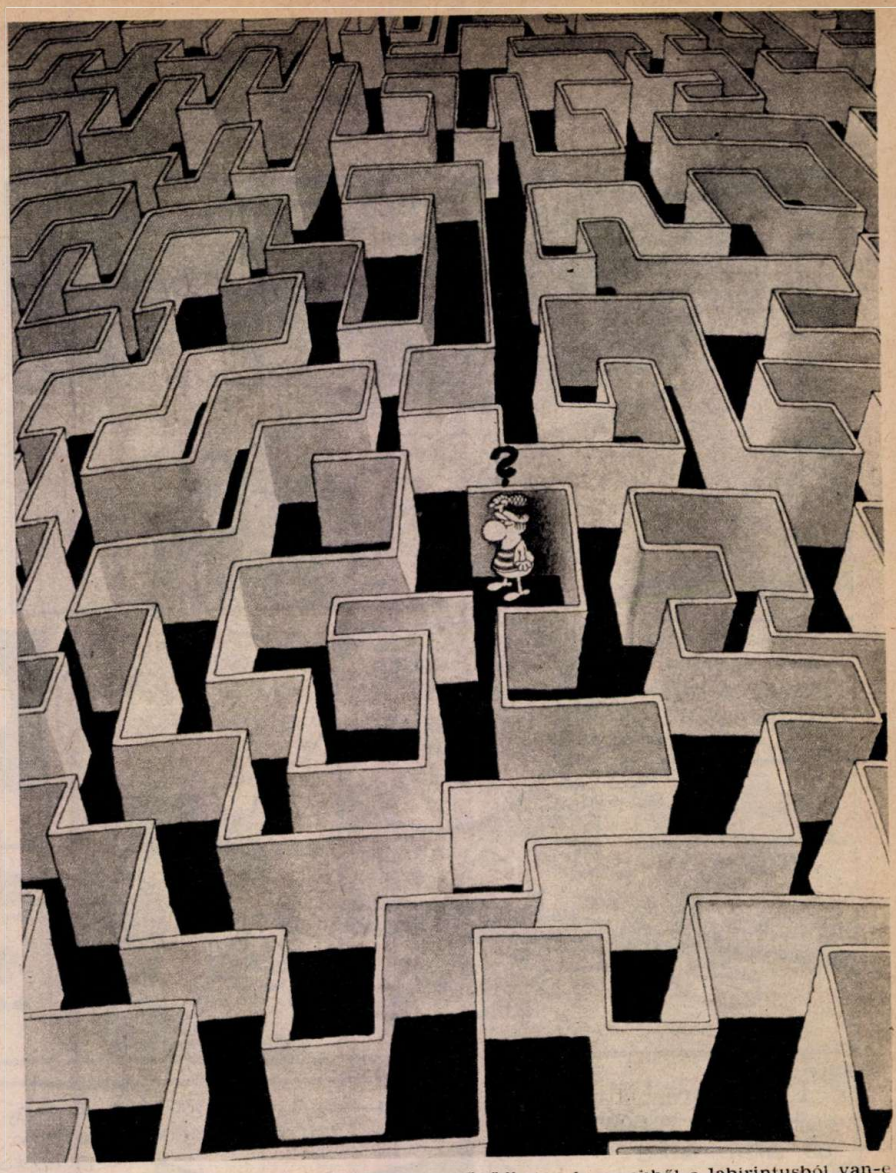

MERRE MENJEN?

Bizony te is tűnődhetsz, hogy ebből a labirintusból van-e kiút vagy sem? Ha sehogy sem sikerül megoldást találnod, egészítsd ki a rajzot!

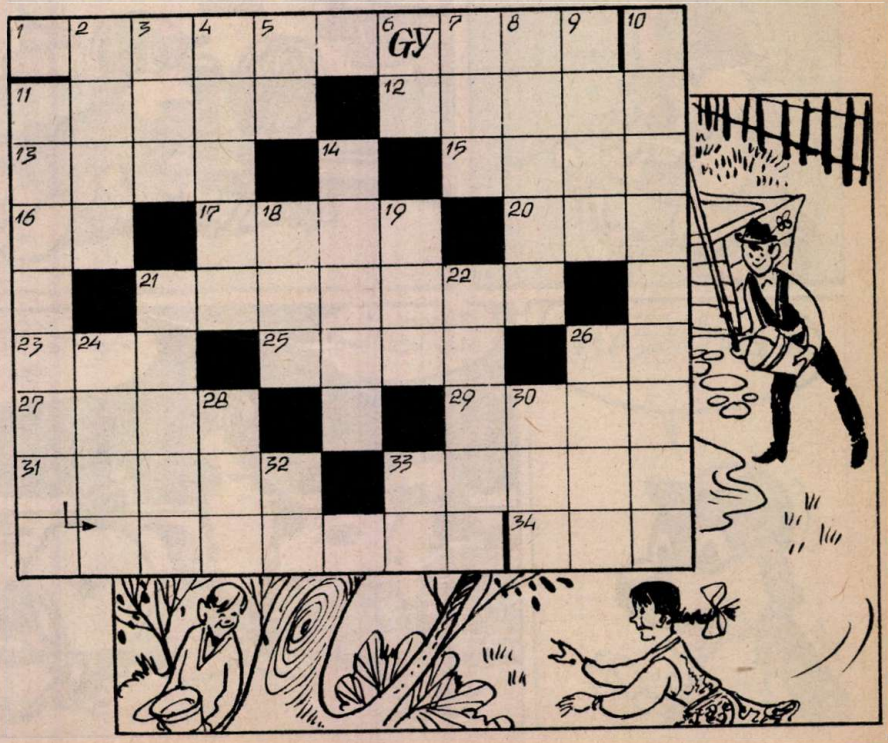

PIF ÉS A LÉGIBRINGA 2.

NYERTESEK 10. SZÁM

Bakai Lajos, Siófok.; **Bajzát Sándor,** Mosonmagyaróvár.; **Borbás Csilla,** Szabadbattyán.; **Burnyóczki Gyula,** Soponya.; **Czető Magdolna,** Kisvárda.; **Csepecz Katalin,** Dunaújváros.; **Deák Gábor,** Budapest.; **Horváth László,** Debrecen.; **Huszár Erzsébet,** Csákberény.; **Kasza Ágota,** Sajószentpéter.; **Kovács Anna,** Szarvas.; **Körmendy Zsuzsanna,** Budapest.; **Király Ilona,** Karcag.; **Minya Károly,** Kisvárda.; **Muck Ilona,** Sárszentágota.; **Németh Károly,** Naszály.; **Opánszki Ilona,** Budapest.; **Vigh Ingeborg,** Budapest.; **Vizi Zsuzsanna,** Szentmártonkáta.; **Manesz Ildikó,** Budapest.

MEGFEJTÉSEK (MÁRCIUS HÓ)

9. SZÁM: BETŰREJTVÉNYEK: 1. felemás, 2. Libegő, 3. körforgalom, 4. vállalás. — KIS KÉMIKUS: huszonöt lombik van a rajzon. — BÁBSZÍNHÁZ: B—D—A—C. — SZÓTAGKÖTÉS: Albert. — ISMERED A KRESZ-TÁBLÁKAT? a—4, b—5, c—1, d—6, e—3, f—e. — SZÓL A ZENE: Téli utazás. Évszakok. Bohémélet. — KÉPREJTVÉNY: 1. tyúkketrec, 2. parketta.

10. SZÁM: VIGYÁZZ! BEUGRATLAK!: 1. az anyja, 2. Pista Ferkó ölébe ült. — NE HAMARKODD EL!: A 2-es. — SOK VAGY KEVÉS? 22 tégla hiányzik a falból, de a kőműves csak 21-et hozott. — NAGY ESEMÉNY: Az első földosztás. — SOK KICSI SOKRA MEGY: béka. — MÁRCIUS 15: „Ki bújdosol, mint a Rákócziak. Köszöntelek a távolból előre." — ISMERED A KRESZ-TÁBLÁKAT?: a—3, b—6, c—5, d—2, e—1, f—4. — HÁROM KÖLTŐ, EGY KÖNYV: Arany János. — JELVÉNYEK REJTVÉNYE: a—3, b—8, c—7, d—4, e—2, f—6, g—5, h—1. — SZÁMLOGIKA: A 63-at kell beírni, mert mindegyik sorban a harmadik szám az első kettő szorzatának eredménye.

11. SZÁM: IDŐSEBB TESTVÉREINKRŐL: Forradalmi ifjúsági napok, Edzett ifjúság. — NAGY VÁLLALKOZÁS: Dunai Cement és Mészmű. — JÓ SZEM KELL HOZZÁ: AH = kis virág, HF = madár, FB = könyv, BD = csíkos gyűrű, DC + kettős karika, CG + a szoknya alsó mintája, GE = egér, EI = festékes edény. — JÓ ÉTVÁGYAT!: az üdítő ital. — ELREJTETT KÖZMONDÁS: A szó elszáll, az írás megmarad. — FELELJ, HA TUDSZ!: 1. A ládafia. 2. Amelyiknek a feje közelebb van a farkához. 3. Írótoll. 4. A zebra, mert nem lehet tudni róla, hogy fehér állat-e fekete csíkkal vagy fekete állat, fehér csíkkal. — CSAK SZEMMÉRTÉKKEL: 4, 6, 8, 10, 13. — KÉPREJTVÉNYEK: 1 szünidő, 2. futóverseny. — ISMERED A KRESZ-TÁBLÁKAT?: a—3, b—1, c—6, d—2, e—5, f—4.

12. SZÁM: KÉPREJTVÉNYEK: 1. lepkefogás, 2. nagytúra. — LEGELŐN: a lónak sikerül megszöknie. — SÁRKÁNY: 33. háromszög, 8 hatszög és 78 rombusz. — ÖSSZEHASONLÍTÓ: A 9-es és a 18-as. — DE SOK ZONGORA!: 20. — TITKOSÍRÁS: Trombita harsog, dob pereg. — LOVAK, LOVASOK: A—3, B—5, C—7, D—8, E—6, F—2, G—4, H—1. — ÓKORI TÖRTÉNET: 1—8—4—2—6—7—5—3—9. — HÍRES KÖLTŐ: Radnóti Miklós. — TAVASZI VIRÁGOK: Jácint, gyöngyvirág, hóvirág, aranyeső. — ISMERED A KRESZ-TÁBLÁKAT?: a—6, b—1, c—5, d—2, e—4, f—3. — DR. SZIMAT: AZ ÉKSZER: Az asszony nem rázhatta ki a szőnyeget, mivel annak a vége a páncélszekrény alá volt csúsztatva, amit ő képtelen lett volna felemelni. — A LUSTA ERDŐKERÜLŐ: Leó a kapkodásban két ballábas csizmát húzott fel. Ezekben képtelenség kilométereket gyalogolni.

13. SZÁM: KÉT HÍRES KÖZSÉG. Battonya (először szabadult fel), Nemesmedves (legutoljára). — FOROGNAK A KEREKEK: lefelé forog a fekete ponttal jelölt kerék. — KÉPREJTVÉNYEK: 1. szappan, 2. pontyhorgászat. — NAGY KÖLTŐNK: Ady Endre. — KOCKÁZZ!: A „B" a felesleges. — ÉSZAKI SZÉLBEN: A 2-es. — NÉGY KÉRDÉS: 1. Duna, 2. Árpád-híd, 3. Margitsziget, 4. Úttörő-sporttelep.

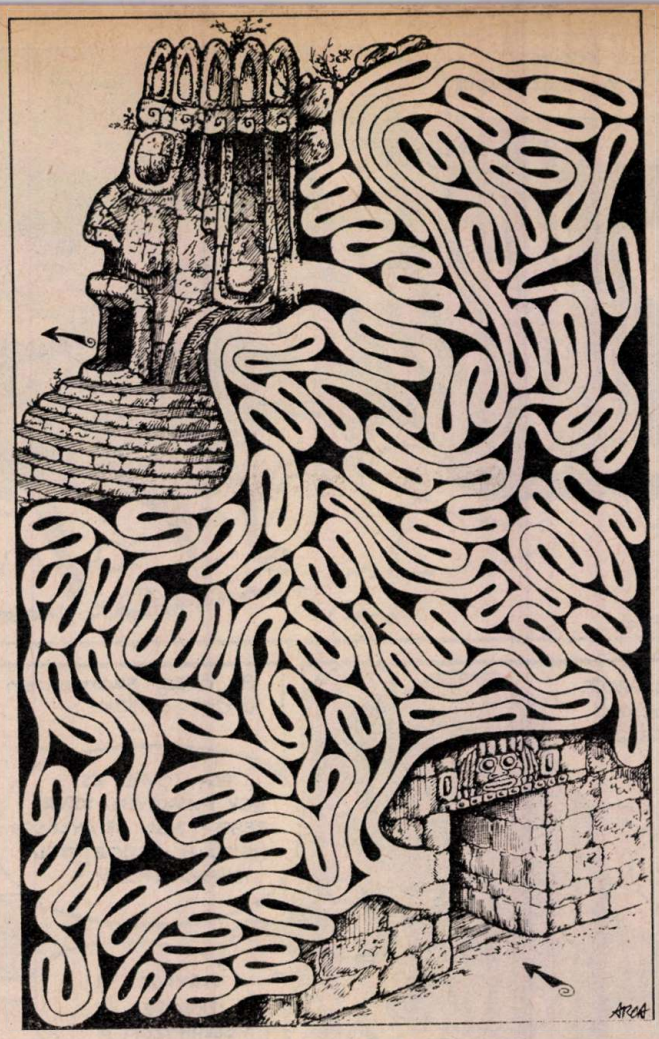

EZ AZTÁN TURISTAÚT!

Turisták látogatják meg az ókor híres egyiptomi épületeit. Az egyikbe be is mennek. Vajon a belső, kacskaringós úton eljutnak-e a kijárathoz?

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő: VASVÁRI FERENC

Főszerkesztő-helyettes: FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: 1137 Budapest Jászai Mari tér 5.

Telefon: 121-541, 121-549, 121-989.

Postafiók: 1396 Bp. 62. Pf. 508.

Kiadóhivatal: 1065 Budapest, Révay u. 16. Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215–96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: Egész évre 72 Ft, I. félévre 40 Ft, II. félévre 32 Ft.

77.0761 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest Rotációs mélynyomás

Felelős vezető: SOPRONI BÉLA, vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 696

Olvasószerkesztő: SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztők: CZIFFERSZKY BÉLA FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő: PORKOLÁB CSABA

DALOLJUNK

Nagyon időszerű dalocska első sorának dallamát látod magad előtt. Melyik dal ez?

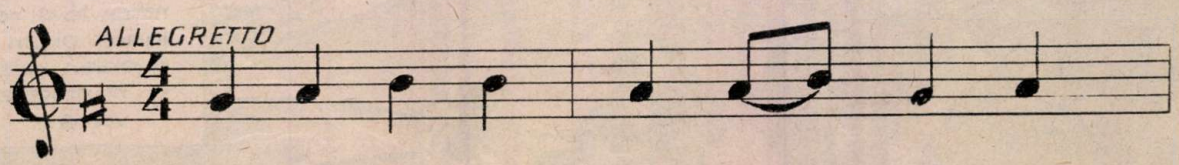

OKADA megmenti a nép kincsét 8.

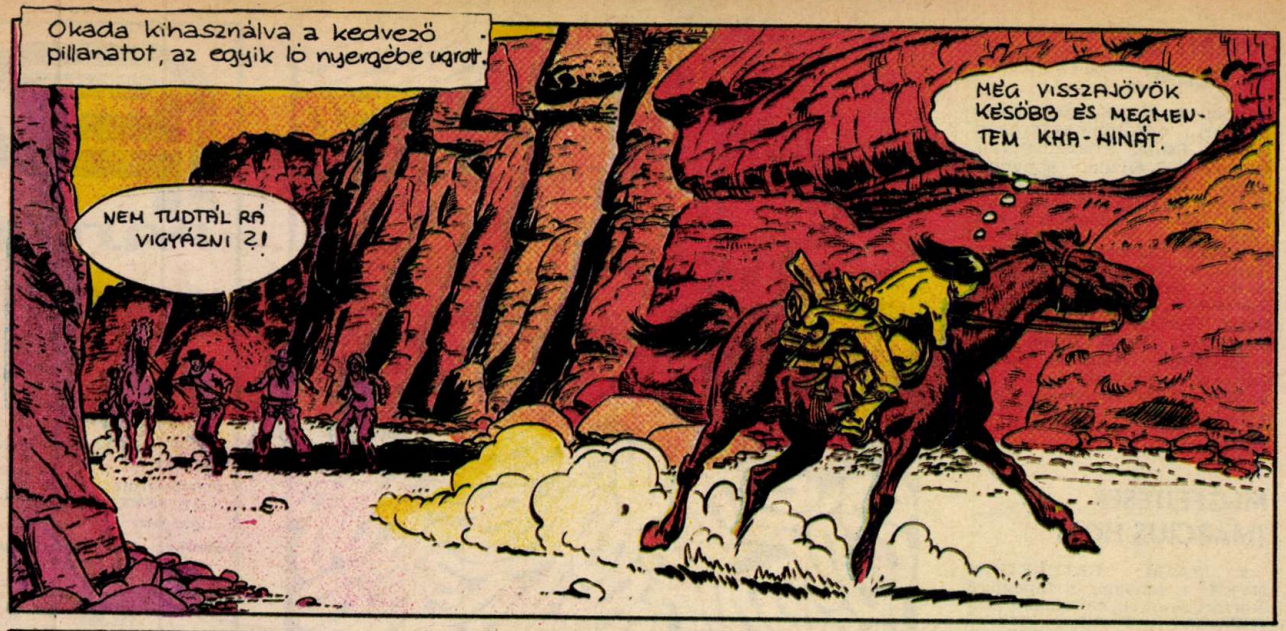

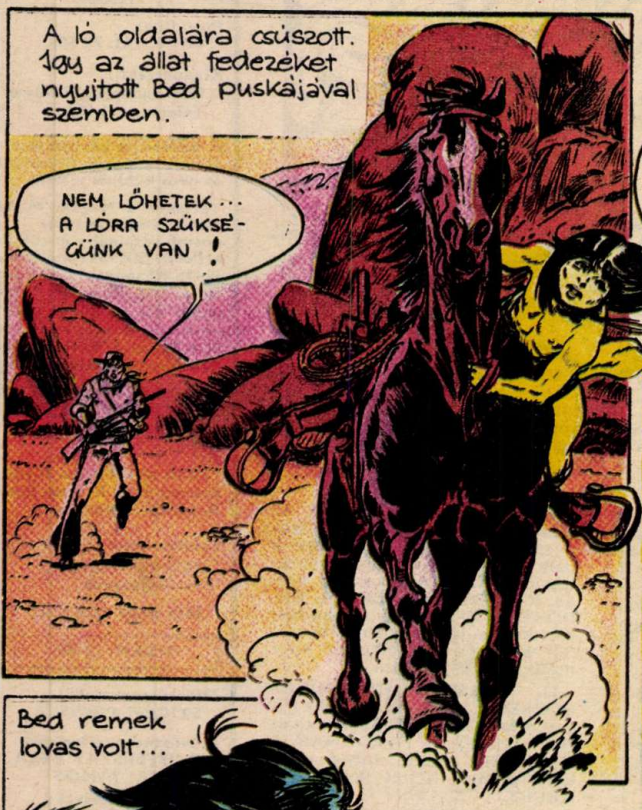

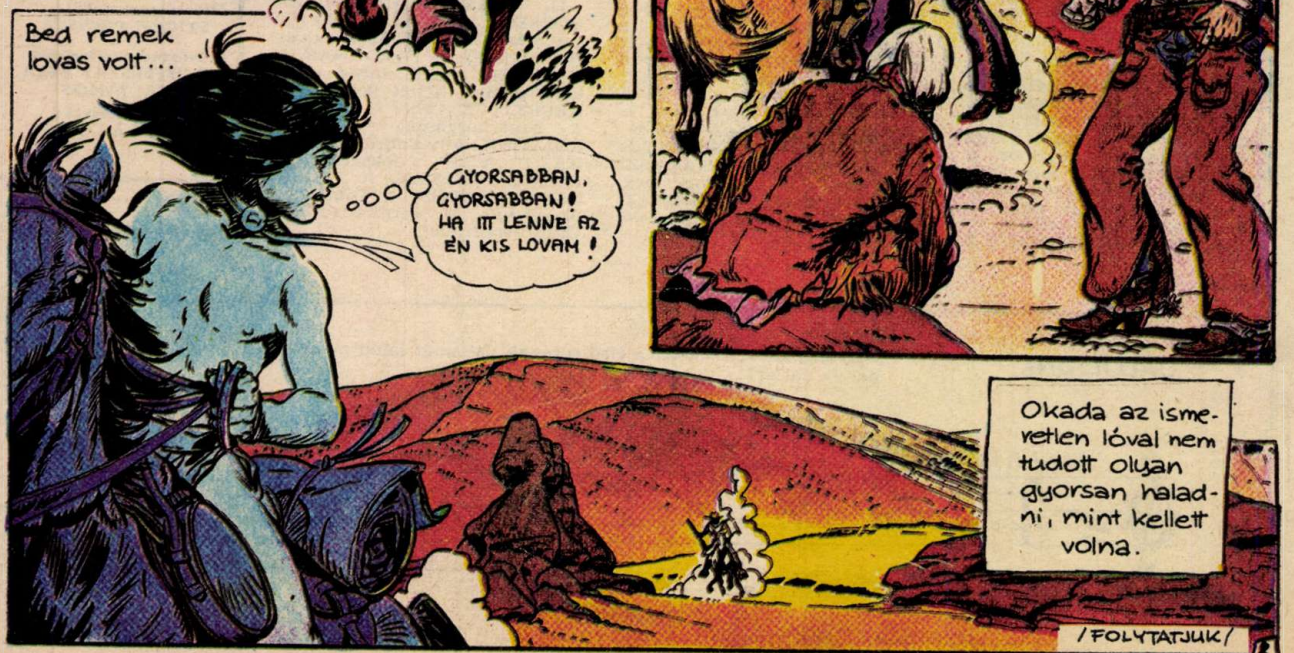

77 | 15

XXXII. ÉVF. • 1977. ÁPRILIS 14. • ÁRA 2,– Ft

PAJTÁS

VERSENYFUTÁS AZ EGÉSZSÉGÉRT!

Ezt a fődíjat mindenki megkaphatja, aki rajthoz áll...

FOTÓ: SZALAY BÉLA

A tarisznyába útravaló kerül.

Soha el nem vesző emlékek.

Szellemi táplálék,

amely úttörő korban sem fogy el,

üde ízét, zamatát sokáig megőrizve

élteti majd tulajdonosát...

Legyen a raj neve János vitéz! Jó? — csendült meg kissé bátortalanul egy hang. A harsogva vitatkozók hangját mintha éles késsel vágták volna el. Meglepetten, némán néztek egymásra.

Aztán szó nélkül felemelték a kezüket. A javaslatot egyhangúan elfogadták.

— Azóta már felocsúdtunk, és alaposan „körbejártuk" a János vitézt — meséli Bálint Sándorné, az orosházi József Attila Általános Iskola negyedik osztályosainak rajvezetője.

— Végigböngésztük Petőfi Sándor klasszikus meseköltemányét, meghallgattuk azokat a zeneműveket, amelyek a verssel kapcsolatosak, sőt olyan képzőművészeti alkotások reprodukcióit is megszereztük, amelyeknek alkotóit Petőfi remekműve ihlette meg, végül még egy rövid dramatizált részt mi is előadtunk a János vitézből. Mindezek tetejébe az egyik tanuló katona apukája élménybeszámolót tartott a mai „vitézek" életéről.

— Mi volt a szándékuk ezekkel a kutatásokkal?

— A gyerekek önálló kutatókedvének, fantáziájának serkentése. Az őrsök tagjai egyénileg gyüjtöttek össze mindent, aztán a rajfoglalkozásokon beszámoltak eredményeikről. Mindez pillére annak az új próbázásnak, amelyet az idei tanév kezdetén vezettünk be csapatunkban.

Nos, igen, ez a kísérleti próbarendszer csábított bennünket Orosházára. A találkozás, a beszélgetés, az emlékek felidézése tulajdonképpen Sörös Erzsébetnek, az országos kisdobos szakbizottság titkárának köszönhető.

— Az idei tanévtől kezdve hét helyen vezették be a kisdobos és úttörő tagfelvételi kísérletet — mondja Sörös Erzsébet. — Tapasztalataim szerint Orosházán folyik ez a kísérlet a legeredményesebben.

— Mi is ennek a kísérletnek a lényege?

— A legfontosabb talán az, hogy a kisdobosok hat pontjához, illetve az úttörőélet törvényének 12 pontjához kapcsolódó feladatokat minden rajvezető környezetének sajátosságaihoz, iskolája adottságaihoz igazíthatja — mondja Román Gyöngyi, a József Attila csapat vezetője. — feladatok értékelését ki-ki saját ötletei alapján végzi. Mi például a csillaggyűjtő tarisznya mellett döntöttünk.

Így már igazán érthető, miért sorakozik szép, katonás rendben egy sor kék tarisznya az iskola úttörőszobájában. A mellettem álló Berta Györgyit szólítom meg:

— Sok mindent pakoltál már a csillaggyűjtő tarisznyádba?

A 4/c. őrsvezető-helyettese szerényen válaszol:

— Eddig nyolc pontot teljesítettem.

— Ez remek eredmény — súgja a fülembe Bálintné —, Györgyi rendkívül szerény, de nagyszerűen hat a többiekre, kezdeményező, az ötletei mindig magukkal ragadják társait, és még valami: nagyon tehetségesen zongorázik.

— Mi volt az úttörőpróba eddigi legizgalmasabb feladata?

— A csapatra vonatkozó adatok gyűjtése, így ismerkedtünk meg az eddigi csapatvezetőkkel, természetesen csapatnévadónkról József Attiláról is sok érdekességet összegyűjtöttek a gyerekek.

— Mire készülnek most?

— Áprilisban a barátságról beszélgetünk. Miután az őrsvezetők felkészülnek az őrsi összejövetelekre, ott vitatják meg a gyerekekkel, hogy miért fontos az úttörők és a fel-

nőttek közötti barátság. Megbeszélik, hogy ki a jó barát, elmondják a véleményüket arról, hogy csak a közös nyelven beszélő emberek között fejlődhet-e ki barátság. Természetesen új versekkel, mesékkel, játékokkal, dalokkal is megismerkednek. Mindenki összeszámlálja a csillagait, fogalmazást ír a legjobb barátjáról. Persze ez csak egy része lesz áprilisi munkánknak, de nagyjából ennyi is pontos képet fest arról, hogyan dolgozunk.

Igen, a kép már biztatóan alakul, ám végleges formáját csak akkor nyeri el, ha a mai negyedikesek jövőre, és az azutáni években is sikerrel végzik majd úttörőmunkájukat.

Bőcs Ferenc
Fotó: Szalay Béla

KÉK tarisznyák

BÁBUKKAL MONDUNK

**A szabad szombat jó dolog,
ám hozott magával gondokat is.
Mit csináljanak a kicsik,
ha a szüleik reggel munkába indulnak?
A soproni Horváth Zoltán
Úttörőházban
a kisdobosok
mégsem ismerik
az unalmat.**

Mikor kezdődött az igazi játék? Nem tudjuk... Hiszen először a bábok még a zsebben lapultak. Félkörben, csendesen ültek a lányok, komoly arccal, tünődve néztek a fiúk. Módos Anikó táskáját szorongatta, Láng Gabi fejét félrebillentve hallgatott, mikor Kulcsár Zsolt egyetlen, határozott lépéssel középre perdült... Mesét mondott, jóízűen forgatva a szavakat, tréfálkozva, néha szomorkodva a történeten. S akik hallgatták — lassan közelebb ültek, aztán halkan összesúgtak...

Sopronban megelevenedett a mesevilág. Előkerültek a nagyfülű nyuszik, a zsémbes boszorkák, hetyke állatok. Életre keltek a kékfejű kutyák, a hurkapálcikákból, színes rongydarabkákból összeragasztott lányfigurák, megszólaltak a ráncos homlokú, féltő szavú nagymamák.

Aztán énekszó csendült, taps zúgott, s végeérhetetlenül folytatódott a mese. Menet közben alakult, formálódott a szöveg, néhányan kórusban mondták a történetet, néhányan izgatottan közbekiabáltak. Megbomlott a rend, s egy kedves, közös játékban az asztal körül a nézők elé lépett Piroska és a farkas, a kóró és a kismadár. Felforrósodott a levegő, játékos mozdulatok váltották egymást...

A lányok a bábukészítésről meséltek egymásnak, a fiúk előszedték zsebeikből a féltve őrzött, legújabb bábukat.

A Horváth Zoltán Úttörőházban — szabad szombaton mesedélelőtt várta a kicsiket.

Pontosabban: nemcsak a kicsiket. Azok a felnőttek, akik eljöttek, ugyanúgy izgultak, hogy kiderüljön az igazság, hogy megbünhődjön a rossz, s elnyerje jutalmát a jó — mint azok, akik a kör közepén meséltek, báboztak, énekeltek.

A kis szünetben — amikor kifújták magukat az előadók — Kiss Andrea a szabad szombatos programokról mesélt.

— Először bábokat készítettünk. Mindenki ka-

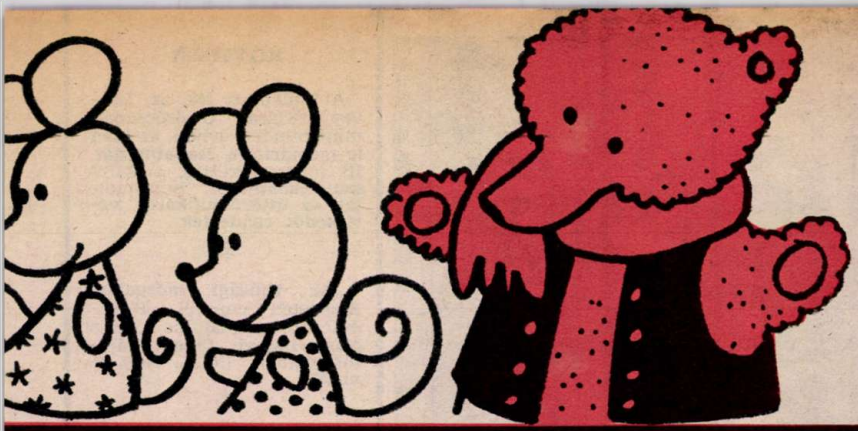

TÖRTÉNETET

Elkezdődik a mese, a színes, szép játék, s a történetre mindenki figyel . . .

pott hurkapálcikát, rongyot, ragasztót. Észre sem vettük, hogy elszaladt az idő. Legtöbben még ebédelni sem akartunk, olyan jól éreztük magunkat. Most kipróbálhatjuk a bábukat.

— Lesz mit mesélni a kistestvéremnek! — büszkélkedett Cser Zsolt. — Sok mindent hallottam itt, alig várom, hogy este az ágya mellé ülhessek. De most már nem veszem elő a könyvet. Inkább bábokkal mondom el a történetet.

Kiss Andrea már barátnőt is talált.

— Régebben csak az osztályunkból ismertem lányokat. Itt most négy iskolából is választhatok magamnak barátnőt.

— Jó itt! — bólint határozottan Kulcsár Zsolt. — A szabad szombatokon legtöbbször unatkoztam, vagy sétáltam. Most anyuék is nyugodtak, jó helyen vagyok.

Az úttörőház vezetői úgy mondták, most még csak kísérleti jelleggel rendezik a programokat. Ősszel, az eddigi tapasztalatokat figyelembe véve, új rendezvények, új találkozók várnak majd a gyerekekre. Akik egy délelőttöt a mesélő kedvű fiúkkal, és lányokkal töltöttek, máskor is eljönnek majd és még többen látogatják a meseszobát és a játéktermeket.

Dobozy Zsuzsa
Fotó: Gámán Gábor

Akik eljöttek, még sokáig álldogálnak a kapu előtt. Az élményeket meg kell beszélni!

A Pajtás TÁVIRATI IRODÁJA JELENTI

TAVASZ A TÉREN ▶

RÖVIDEN

A budapesti 288. sz. Leövey Klára Úttörőcsapat, mint minden évben, az idén is megtartotta csapatnapját. Itt megemlékeztek a KISZ születésnapjáról, beszámoltak az úttörőmunkáról, vetélkedőt rendeztek.

✻

„Az ifjúsági mozgalom Kispesten" címmel a KISZ-évfordulóra kiállítás nyílt a Nagy Balogh János Kiállítóteremben. (XIX., Ady E. út 57.)

✻

Járási úttörő közlekedési vetélkedőt tartottak a kiskunlacházi Munkácsy-iskola újonnan avatott Kresz-parkjában.

✻

Csapatgyűlést rendezett a budapesti 651. számú Zrínyi Ilona Úttörőcsapat iskolájuk névadója, Berzeviczy Gizella emlékére. A legjobb közösségnek Berzeviczy-díjat, az irodalmi, képzőművészeti, zenei pályázatokra egyéni díjakat, a gyerekek által készített emlékplaketteket adtak át.

A TANÁCSKÖZTÁRSASÁG ÉVFORDULÓJÁN

Országszerte megemlékeztek a Magyar Tanácsköztársaság kikiáltásának 58. évfordulójáról. Budapesten tízezer fiatal a Forradalmi ifjúsági napok jegyében nagygyűlésen, fáklyás felvonuláson, majd a Felvonulási téren, a Tanácsköztársasági emlékműnél koszorúzási ünnepségen vett részt. Az ünneplő fiatalok a kommunista ifjúsági mozgalomról és a KISZ zászlóbontásának évfordulójáról is megemlékeztek.

◀

CSOKONAI ISMÉT „VÁNDOROL"

Csokonai Vitéz Mihály, ki népi hangvételű lírájával, felvilágosult életszemléletével, de még barangolásaival, országjárásával is Petőfi nagy elődje volt, a kitűnő nyelv- és formaművész — „költözködik". Születésének 100. évfordulójára emeltek neki szobrot 1883-ban Debrecenben. Ez a mű, Izsó Miklós alkotása, teljesen hozzátartozik a helység városképéhez. A kor követelményeiből adódóan, városrendezés miatt szükségessé vált áthelyezése.

BÉLYEGKIÁLLÍTÁS

Bélyegkiállítást nyitott meg a főti 3. számú Általános Iskola bélyeggyűjtő szakköre a Tanácsköztársaság, valamint a KISZ évfordulójára. A bemutatót a községi tanács elnöke nyitotta meg, utána műsort adtak a gyerekek. A helyszínen alkalmi posta nyílt, ahol postabélyegzés folyt. Emléklapot is kiadtak úttörőbélyegekkel.

TÍZEZER FACSEMETE

A sarkadi 429. számú Kossuth Lajos Úttörőcsapat a „Tiszta, virágos községért" program keretében több kilométeres útszakaszon vállalt fásítást. A községi tanács eddig mintegy tízezer facsemetét — díszszilvát, almát, gömbölyű platánt, hársfát, nemes galagonyát — adott át a gyerekeknek.

A HÉT VICCE

Dolgozatírás.
A tanár:
— Jancsi, te másolsz Péterről?
Jancsi:
— Nem, ő másolta le az enyémet, én pedig csak ellenőrzöm, hogy helyesen csinálta-e?

✻

A sündisznó látogatóba megy
(A Szputnyik című lapból)

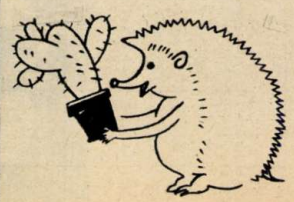

A Bemutatom a barátomat című pályázat történeteiből nyújtok át nektek néhányat. Mindennapi életünkről, hétköznapi és ünnepi pillanatokról, találkozásokról, összezördülésekről és kibékülésekről szólnak. Olyan gyerekekről, akik minden körülmények között számíthatnak egymásra.

EGY HULLÁMHOSSZON

A barátságok néha különös módon születnek.

— Tetszik a kutyád — állította meg Mezőberény utcáján Kiszely Gyurit egy srác.

— Korcs ez — felelte halkan, de büszkén a hatodikos fiú.

— A szemén látni, hogy tanulékony. Még csokiért is elmegy a boltba, ha megtanítjuk rá. Akarod?

— Akarom.

Azóta nincs olyan nap, hogy együtt ne látnák őket.

HA KOPOGOK, VÁLASZOLJ!

A székesfehérvári Kiss Andrea meséli.

— Három éve költöztünk a városba. Már a pakolásnál terepszemlét tartottam. Megfigyeltem, hogy az új helyen elég sok a hozzám hasonló korú gyerek. Játszótársnak egy szőke lányt szemeltem ki. De amikor odaálltam eléje, hogy közöljem vele szándékom, rám nyújtotta a nyelvét. Szamárfület mutattam neki. Egymásnak estünk, birkózókat meghazudtoló elszántsággal henteregtünk a földön. Mindkettőnket egy cél vezérelt: leszorítani az ellenfél karjait, de nem bírtunk egymással. Fáradtan tápászkodtunk fel. Levegő után kapkodva néztünk farkasszemet. Amikor felfedeztük, hogy milyen kócosak, maszatosak vagyunk, egyszerre kezdtünk el nevetni.

Ki mit hozott? A szünetben megosztják egymással a tízóráit a lányok

EGY HULLÁMHOSSZON

Kiderült, hogy szomszédok vagyunk. Másnap már együtt indultunk az iskolába... Otthon létrehoztuk a „kopogd le rádiót". Titkos jelrendszert készítettünk. Ha valamelyikünk felteszi a lemezjátszóra a Rákóczi-indulót, az azt jelenti, hogy kezdődik az adás. És ha a falon tizenhárom koppintás hallatszik, már futunk is egymáshoz.

Zöld Anna Tímea:

— A mi barátságunk valahol a füzesgyarmati szülőotthon csecsemő osztályán kezdődött, ahol egy hatnapos Katalin és egy egynapos Anna nevű csecsemő ordított felváltva. És a bölcsődében folytatódott, ahol a kiságyunk egymás mellett állt és mi a rácson átnyúlkálva játszottuk a „csipp-csipp csókát". Szöllősi Kati és én együtt jártunk oviba és most iskolába is. Kati padtársam, barátnőm és példaképem. Igen, igen, a példaképem. Ügyes kezű, találékony. Százszor jobban úszik, mint én. És ha sakkozunk, két perc alatt mattot ad. Rajunkban szakács tisztséget kapott, a főzési versenyen a legjobb paprikás krumplit készítette. Kati sohasem érezteti velem, hogy ebben vagy abban járatosabb. Mindig megtalálja a módját — és ez az önbizalmamat növeli —, hogy tanácsot kérjen tőlem. Például a magyart, a matematikát rendszeresen együtt tanulja velem.

Szöllőcskével — csak nekem engedi meg, hogy így becézzem — sohasem unalmas a játék, vele mindig, mindenről sértődés nélkül lehet beszélni.

ILYEN AZ IGAZI

Barátok között is előfordul összezördülés, eltávolodás.

— Barátságunk hét éven át felhőtlen volt — újságolta a monostorapáti Stiglicz Judit. — De a nyolcadik osztályban hirtelen változás történt. A természetem eléggé szeleburdi, s így egyik osztálytársam könnyedén rávett, hogy legyek az ő barátnője.

Ami fáj, úgy fordítottam hátat Erzsikének, régi barátnőmnek, hogy nem is szóltam neki.

Egy darabig tetszett nekem az új lány társasága, a csatangolás. De aztán rájöttem, hogy egészen üres, pletykás világba kerültem. Észrevettem, hogy én hírközlőnek, közönségnek és eleven lexikonnak kellek. Hogyha valaki bajban van, én húzom ki a csávából.

Fél év múlva bűnbánóan tértem vissza Kiss Erzsikéhez. Azt hittem, szemrehányást tesz majd nekem. De ő úgy szólt hozzám, mintha tegnap váltunk volna el. „Készítettem neked egy kabalababát" — mondta.

A mezőkovácsházi Csizmadia Gabriella így mutatta be barátnőjét:

„Diának hívják. Hosszú ideig elmentünk egymás mellett, és most alig bírok a kedvemmel, ha megpillantom.

Egy szerencsétlen eset hozott össze bennünket. A táskámmal véletlenül kiütöttem a lengőajtó ablakát. Az üvegeket gyorsan eltakarítottam, de a lelkiismeretem nem tudott megnyugodni. A tanulószobában a mellettem ülő Diának mondtam el a titkot. Ő azt tanácsolta, hogy ugyanígy közöljem majd az osztályfőnökünkkel.

Elérkezett a másnap. Még mielőtt bármit szólhattam volna, a tanár bácsi megkérdezte: Ki volt az ablaktörő? Dia szinte egyszerre állt fel velem. Véletlenül törtük be, tanár bácsi!. Tudom, hogy nem volt helyes a bűnrészesség vállalása, de akkor nagyon jólesett, hogy mellém állt."

EGYÜTT – CSILLÁÉRT

Lochate Alíz, Tótkomlósról írja:

„Csilla előbb a védencünk volt, ma a legkedvesebb barátnőnk. Amikor észrevettem, hogy a lányok csípkelődnek vele, melléje szegődtem. A másik barátnőm, Mari is segített neki a tanulásban. Összemelegedtünk. Szövetséget hoztunk létre. Alapítólevelünkbe többek között ez is bekerült: Egymással veszekedni, egymásnak hazudni nem szabad!

Csilla vállalta, hogy év végéig javít tanulmányi eredményén. Persze, mi segítünk neki. A múltkor a könyvtárba is elvittük és azóta valósággal bújja a könyveket. Alig múlik el hét, hogy ne menne cserélni.

Vigyázunk egymásra. Amikor Mari beteg volt, rögtön meglátogattuk. Csütörtöktől Csillához járunk Marival, mert most ő nyomja az ágyat. Elmondjuk a leckét, elmeséljük mi minden történt az iskolában, az őrsben."

„Na, Melinda, te árvíz idején kit ültetnél a hajódba? — kérdeztem magamtól, amikor elolvastam a pályázati felhívást. — Előbb Görgényi Ilonka jutott az eszembe. Aztán Dombai Gyuszi, Czibók Zsuzsi, Keresztes Zoli, Balogh Tóni, Haris Kati és Hetes Ági. Mert ők mindannyian a barátaim. — közli Király Melinda Dalmandról.

Óraközi szünetben is együtt maradunk, sokszor azt sem tudjuk, ki mit hozott tízóraira, mert pillanatok alatt megkezdődik a cserebere, előbb a finomabb, aztán a gyengébb falatok elosztása. Ha közülünk valaki csínyt követ el, mind a nyolcan ott ülünk a „vádlottak padján".

Szeretünk álmodozni. Sokat beszélgetünk arról, hogyan tanítjuk majd a gyerekeket — mert Agi, Kati, Ilonka és én tanárnők szeretnénk lenni —, hogy fog majd gyógyítani Zsuzsi, aki orvosnak készül és mit csinál majd Zoli mérnökként, Gyuszi gyógyszerészként és Tóni csecsemőgondozóként."

MEGÁLLT MELLETTEM EGY FIÚ

A győri Sára Kati és Tóth Viktor barátsága kész regény.

— Második osztályos voltam, amikor új városba, új iskolába kerültem. Az iskola láttán csak ámuldoztam. Fényes palotának tűnt az előzőhöz képest. Aztán megismerkedtem új osztálytársaimmal is. Hiába próbálkoztam barátkozni velük, elhúzódtak tőlem. Sokat sírtam, mert csúfoltak.

Egyszer megállt mellettem egy fiú.

— Gyere, az új játékhoz te is kellesz! — mondta.

Ijedten néztem rá. Arra gondoltam, hogy az új játékban hátha a gúny tárgya leszek magas szárú

Iskola után jól esik
a beszélgetés, a nézelődés

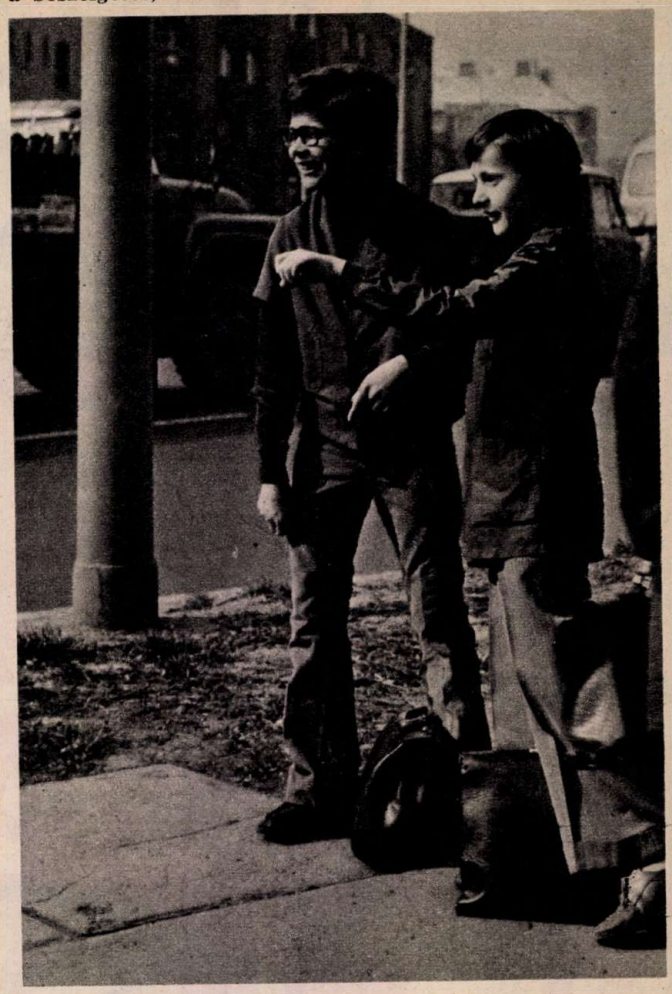

Együtt könnyebb! Ők ketten még a bevásárlásnál is segítenek egymásnak!

gyógycipőm, cérna vékony lábam miatt. De nem! A fiú engem állított a kör közepébe vadásznak. Amikor megpillantottam az arcát, elszállt minden félelmem. Kergetőztem, futkároztam, nevettem. A többiek ridegsége azonban hamarosan visszazökkentett a valóságba. Nem taszítottak ki a sorból, de tekintetük vádolt. Mintha csak ezt kérdezte volna: hogy mersz te, idegen létedre a mi okos Viktorunkkal szóba állni?

Ettől a pillanattól kezdve azonban nem utáltam többé a tízperceket. Viki igaz barátom lett. Tanulásra ösztönzött, segített. Neki köszönhetem a „Kiváló Úttörőmunkáért" kitüntetésemet. Hiszen ő szerettette meg velem az úttörőéletet, tanított meg arra, hogy az embernek nemcsak önmagáért, hanem másokért is tenni kell valamit.

Közben én nyolcadikos lettem, Viki gimnazista. Ritkábban találkozunk, de sokat beszélgetünk. Ugyanúgy, mint régen az úttörőavatásra, most ő készít fel a KISZ-életre. Lelkiismeretes ifit akar faragni belőlem.

Az idén is részt veszek a szaktárgyin. Viki jobban izgul, mint én. Büszke vagyok, mert arra kért, hogy beszélgessek vele oroszul, hadd gyakoroljon. Sorolom az orosz szavakat és közben arra gondolok, hogy az én önzetlen barátom a Lomonoszov egyetemen is kitűnőt kapna a legszebb tantárgyból: emberségből.

ÜZENET MINDENKINEK!

Pályázóink igaz és szép barátságokkal ismertettek meg bennünket. A nyeremény szétosztásában a szerencsekerék dönt, de a dicséretből mindenkinek kijár. Szerkesztőségünk öt rendkívüli díjat is kioszt.

Kéthetes úttörőtáborozásra mehet: Sára Katalin, Győr; Kiss Andrea, Székesfehérvár; Király Melinda, Dalmand; Lachate Alíz, Tótkomlós; Csizmadia Gabriella, Mezőkovácsháza.

Harmonikát nyert: Kiss Attila, Tatabánya.

Gitárt kap: Zöld Anna, Füzesgyarmat;
Judit, Monostorapáti.

Zsebrádiót kap: Stiglicz Judit, Monostorapáti.

Autóversenypályát nyert: Kiszely György, Mezőberény.

Villanyvasutat kap: Karajz Géza, Vajdácska.

Könyvet nyert: Végh Tünde, Penyige; Asztalos Ildikó és Olajos Piroska, Budapest; Oláh Magdolna, Dunaújváros.

Faragó György
Fotó: Szalay Béla, Gámán Gábor

RAJZFILMEN a Lúdas Matyi

Matyi nyújtózkodik, megdörzsöli a szemét, aztán füttyent egyet a lúdjának, nyeregbe pattan és elindul.

Így kezdődik a film s nekem, a nézőnek olyan érzésem támad, hogy Lúdas Matyi az irodalomból „átlovagol", azazhogy átludagol a film világába.

Fazekas Mihály elbeszélő költeményét jól ismerjük, hiszen kötelező olvasmány az általános iskolában. Tudjuk, hogy Matyi háromszor veri meg Döbrögit, mert az huszonötöt üttetett a fiúra, a lúdjait meg elkobozta...

A filmen a lúd nem kerül rabságba, elmenekül, amikor Döbrögi fegyveresei rárontanak. Így hát Matyi igazán ludas marad a filmben. Kérdés, hogy a film alkotói ezzel elvettek-e a fazekasi műből vagy hozzátettek?

Mindenképpen hozzátettek, hiszen Lúdas Matyi a magyar irodalom első olyan alakja, aki a jobbágyság sanyargatásáért megfizet, s ebben a fizetségben egyetértő, összekacsintó társa a lúd. Segítője az igazságszolgáltatásban. A nép ugyanis csak később bátorodik, s szegődik Matyi mellé.

A lúd emberi tulajdonságokat kapott. Tud örülni, sírni, félni, huncutkodni, bohóckodni, nyomozni...

Igen, nyomozni, mint Colombo! Keresi Matyit, laposkúszásban, szimatol mint „tyutyukám" a Kántorban, és a Matyi kalapjáról leesett toll vezeti nyomra. És hogy tud örülni, amikor Matyival együtt a vasra vert libákat kiengedik a börtönből!

Hát miért ítéltek némaságra egy ilyen lúdat a film alkotói? Miért nem beszéltetik? A film kihagyta ezt a lehetőséget.

De nem hagyta ki, hogy a rajzfilm eszközeivel nagyszerűen érzékeltesse azt a sötét világot, amelyben a földesúr ütlegelhette a jobbágyokat, elvehette mindenüket...

No, azért bárki mondhatná a film láttán, hogy ha Döbrögi nem tudta elkobozni Matyi lúdját, enyhébb a kegyetlensége. A film alkotói is gondoltak erre, ezért történik a filmben az a nagy vadászat, amelyben a pocakos földesúr szinte kiirtja az erdők, mezők kedves vadjait. Döbröginek ma sincs bocsánat!

A film ügyesen adja vissza a költemény humorát, és jól adagol hozzá nevettető epizódokat. A boszorkányra is gondolok, akit a „beteg" Döbrögihez hívnak, s aki összekeveri a „gyógyító" italokat.

Nem is mondok többet a filmről! Látni kell a gyönyörű tájakat, a film figuráit, hallgatni a szívvel és jó érzékkel adott muzsikát, s hogy a színészek milyen szeretettel bújtak a rajzolt alakok mögé!

Jó, hogy termett nekünk ez a film. És külön büszkeség, hogy Dargay Attila rendezte, aki évtizedek óta rajzol a Pajtásnak is.

Szigeti Piroska

GENGSZTERIZMUS. Bandák uralma a közéletben, illetve a közéletben a banditizmusra jellemző módszerekkel történő irányítása. A gengszterizmus az USA-ban behatolt a legfelsőbb állami irányításba is.

GERILLA. Olyan fegyveres csoport, illetve azok harci módszere, mely a terepet és a helyi viszonyokat jól ismeri. Kezdeményezők, gyors manőverezők, meglepetésszerűen csapnak az ellenségre, megnehezítik az utánpótlást. Több latin-amerikai ország forradalmára ezt a harcot tartja célravezetőnek. Megfeledkeznek arról, hogy a néptömegek támogatása nélkül csak ideiglenes sikereket érhetnek el.

INTERPELLÁCIÓ. Országgyűlési képviselő írásban vagy szóban előterjesztett kérdése a kormányhoz, illetve annak valamelyik tagjához, egy-egy üggyel, ténnyel kapcsolatban.

JUNTA (Hunta). Spanyol nyelvterületen használatos elnevezése valamely szövetségnek, egyesületnek, vezető testületnek. A reakciós katonai puccsszervezetek tevékenysége a kifejezést negatív politikai értelemmel töltötte meg.

KARANTÉN. Egészségügyi vesztegzár, mely napjainkban a korszerű járványmegelőzést szolgálja. 1973-ban pl. az európai kolera megbetegedések idején alkalmazták a védőoltást követő öt napon át. Eredetileg 40 napos elkülönítést jelentett a pestisjárványok idején járványgyanús cikkekkel, hajókkal, emberekkel szemben.

KASZT. Zárt emberi közösség, amelynek tagjait azonos társadalmi rétegből való származás, foglalkozás, jogi helyzet egyesít. Különösen Indiában fejlődött ki a kasztrendszer, mely ma is fennáll, holott az alkotmány valamennyi kaszt jogegyenlőségét elismeri. Más értelemben olyan társadalmi csoport, mely féltékenyen őrzi elkülönültségét, előjogait, kiváltságait.

A „VORWÄRTS"

20 ÉVE A GYERMEKEKÉ

Csodálatos a tengeren a dagály és az apály, a színek váltakozása, a háborgó hullámok és a sima víztükör, az óriás hajók és a kis halászcsónakok, a homokpad és az éles szirtek, a hatalmas kikötők élénk forgalma.

A rostocki úttörők természettudós és technikus telepe mintegy ötszáz méterre van a város központjától — egy hajón.

A „Vorwärts" (Előre)) úttörőhajót húsz évvel ezelőtt kapták az NDK vezetőitől jutalmul a 3000 tonnás „Thälmann Pionier" teherhajó építéséhez nyújtott segítségért. 1955-től 1957. március 15-ig 38 464 tonna acélhulladékot gyűjtöttek össze a gyerekek, ami akkora mennyiség, hogy elég nyolc 3000 tonnás hajó felépítéséhez is.

Az Előre régebben az NDK első kereskedelmi hajói között teljesített szolgálatot, most az a feladata, hogy a segítségével az úttörők megismerkedjenek a technika és természettudomány alapjaival. Nyolcszáz úttörő jár minden héten a hajóra. A modellező körökben gépkocsi és hajómodelleket építenek. A „fiatal tengerész" körben különböző tudnivalókat sajátítanak el. Például a tarka, színes tengerész zászlókkal való jelzést. A beavatatlan úgy képzeli, hogy ezek csak díszek, de a tengerésznek úgy kell megismerni belőlük a mondanivalót, mintha könyvből olvasná. Minden zászlócska az ABC egy-egy betűjét jelképezi. A nagy „P" például olyan fehér zászló, amelynek vastag kék szegélye van. A tengerészek maguk között Kék Péternek hívják. Ezenkívül más jelentése is van. Ha önállóan csüng az árbocon, azt jelenti, hogy a hajó 24 órán belül távozik a kikötőből. Ha még hozzáadjuk az Y és U betűket jelentő zászlót — azt jelenti: szerencsés utat! Sok ilyen kifejezésük van, hiszen amikor két hajó találkozik a tengeren, sok a közölnivalójuk. Egy szótár is segít a „feledékeny" tengerésznek.

A rostocki úttörők áprilisban ünneplik az Előre úttörőhajó húszéves jubileumát.

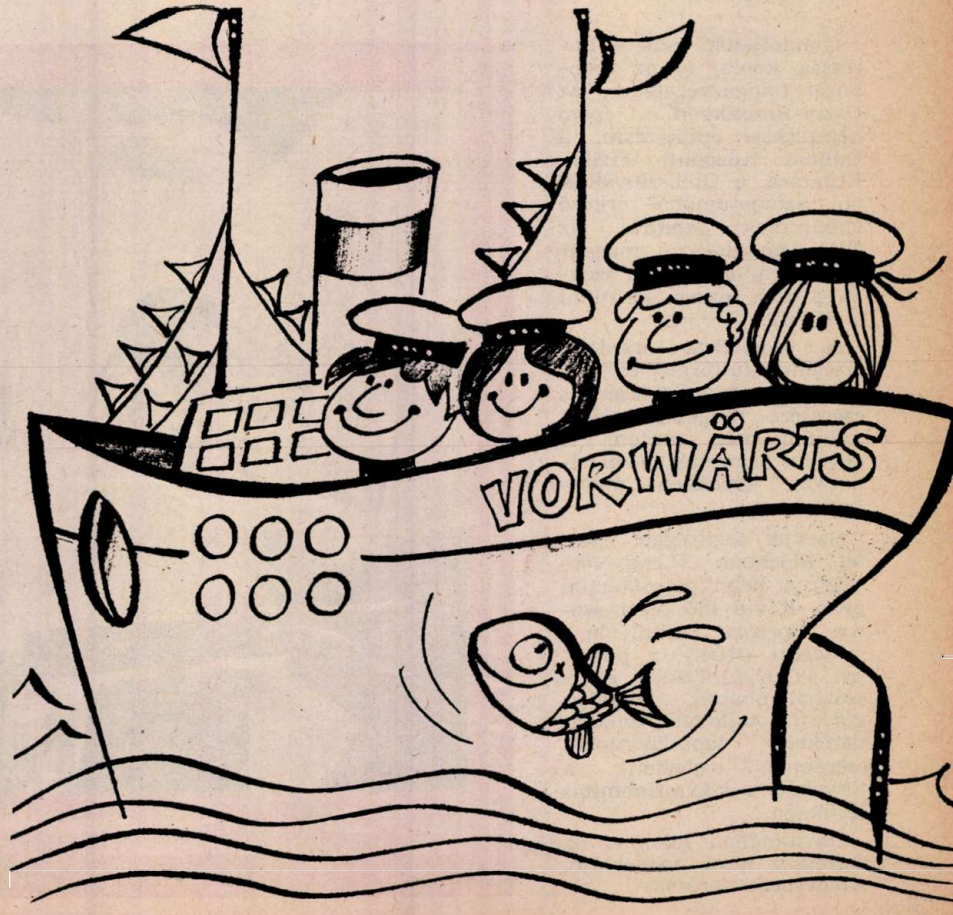

KGST

MILLIÓK EGYMÁSÉRT

A szocialista országok nemzetközi munkamegosztását, egymás segítését a KGST valósítja meg. A Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa több mint 28 éve — 1949. januárjában alakult meg. Azóta együtt egymásért tevékenykednek, összehangoltan tervezik a jövőt, ahogy mi, úttörők is együtt egymásért munkálkodunk.

Gondoljatok csak a Barátság kőolaj és az orenburgi földgázvezetékre, az Uszty-Ilimszkben folyó nemzetközi építkezésre, a Dubnai Központi Fizikai Kutatóra, a Csehszlovákiából, Szovjetunióból érkező elektromos áramra, az NDK-ban dolgozó magyar fiatalokra, a lengyel szénre, a cseh iparra. Ez mind a KGST.

A szocialista országok szellemi, kulturális és gazdasági együttműködésére és cseréjére rengeteg példát tudnánk még említeni. A kevésbé ismertek közül néhányat képekben mutatunk be.

Szovjet segítséggel épült fel Plockban (Lengyelország) a helyi petrolkémiai gyár. Rövid idő alatt szoros kapcsolat alakult ki a schwedti (NDK), a pozsonyi (Csehszlovákia) és a százhalombattai, magyar kőolajfinomítóval. Szakembereket, tapasztalatokat cserélnek, egyeztetik a terveket a kőolajfinomítás területén.

Havannában rakodik az Ogyessza nevű tengerjáró. Kikötőberendezéseket, alkatrészeket hozott Kubának. A távoli kontinensen levő szocialista államnak jelentős segítséget nyújtanak a KGST-országok.

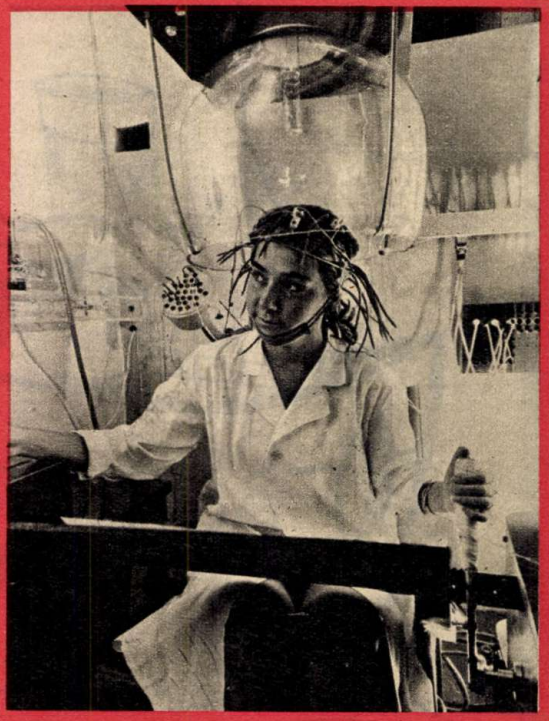

A vizsgálat tárgya a levegő szennyeződésének hatása az agyi elektromosságra

Közös tervek alapján egyre több országban épül atomerőmű, ugyanúgy, mint nálunk Pakson. Csehszlovákiában, Rezben található a KGST tudományos és műszaki tanács székhelye, valamint egy olyan nukleáris kutatóintézet, ahol az erőművek égéstermékének feldolgozási lehetőségeit vizsgálják. A közép-csehországi intézet kiváló eredményeket ért el a rádioaktív anyagokkal folytatott kísérletek során.

A Lovecs Balkan autógyár egyezményt kötött a

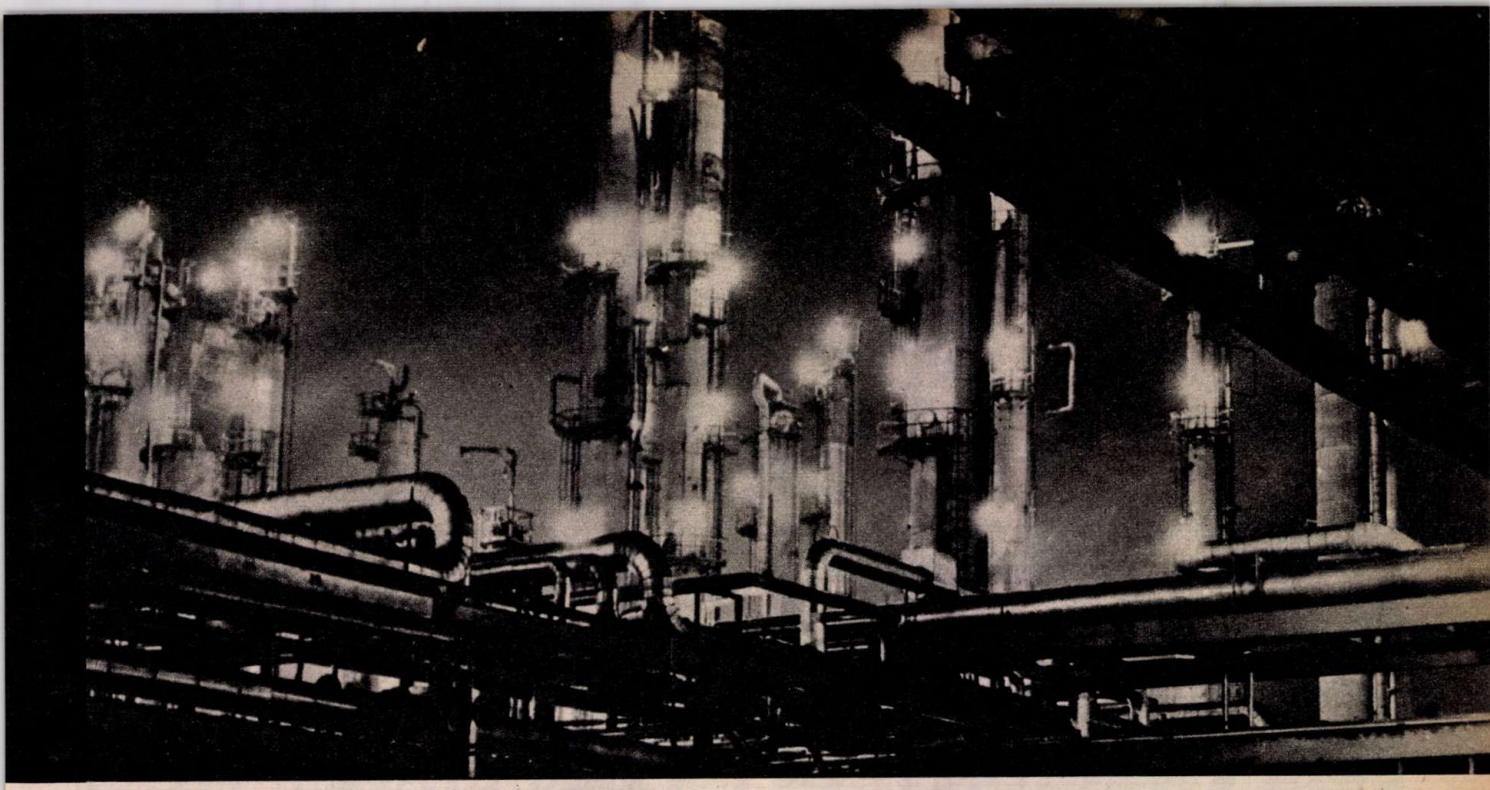

Moszkvics autógyárral. Bulgáriában szerelik össze a Szovjetunióból szállított autóalkatrészeket. Az így készült bolgár Moszkvics gépkocsik igen népszerűek, jól beváltak.

Több mint 30 tudományos intézet vesz részt a szocialista országokból a moszkvai környezetvédelmi központ tudományos kutatásaiban. Vizsgálják a levegőben levő szennyeződések káros hatását az emberi szervezetre. Keresik a megoldást, amivel a környezetet, az embert megvédhetik a nem kívánatos behatásoktól.

Az NDK legnagyobb külszíni fejtésű bányáját szovjet, lengyel, román és csehszlovák segítséggel nyitották meg. Ez a mészkőbánya igen jelentős az ország vegyipara szempontjából, mivel az itt termelt mészkő kálciumkarbonát tartalma 97%-os és jó minőségű.

És végül a legjellegzetesebb példa: tekintsünk meg közelebbről egy Lada személygépkocsit. Bolgár akkumulátor, magyar kilométeróra, lengyel lökésgátló, román gumiköpeny, csehszlovák elakadásjelző és még sorolhatnánk tovább, szinte az egész KGST megtalálható ebben a kocsitípusban, amely a nemzetközi összefogás eredményeként külön-külön, de mégis együtt készül évente több mint félmillió példányban. **Forrai G. János**

(MTI fotó)

Futószalagon a már lefényezett Moszkvics karosszéria

A Moszkvai Dinamo Stadion magyar gyártmányú eredményjelzője

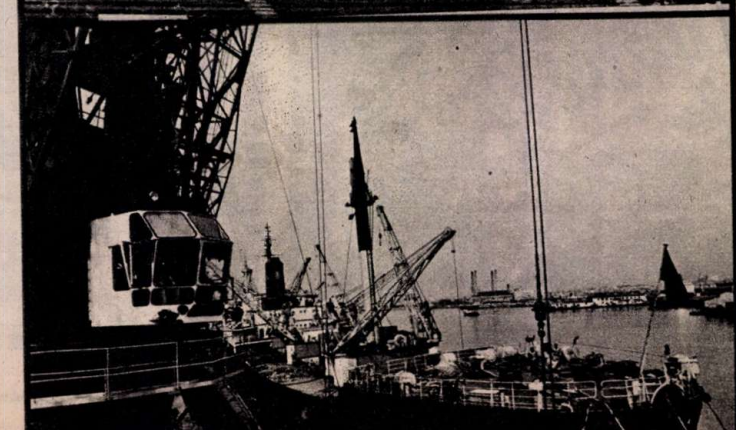

A szocialista tábor segítségével fejlesztik Havanna nemzetközi kikötőjét

AZ ŰRI TÖRPÉK FOGSÁGÁBAN

ÍRTA: VASVÁRI FERENC
RAJZOLTA: ENDRŐDI ISTVÁN

1

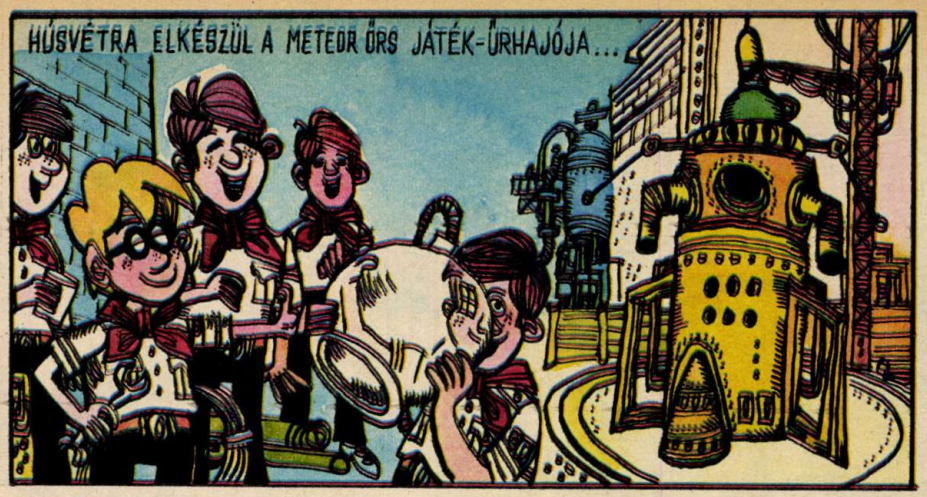

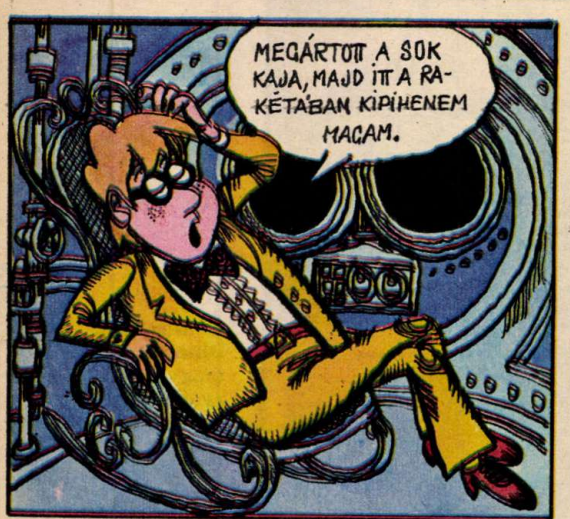

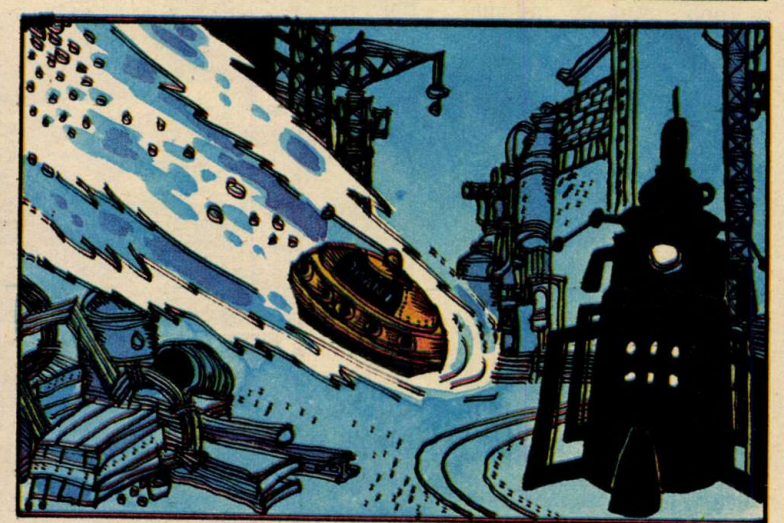

Szabolcs-Szatmár megyében lakó fiatalok, figyelem!

A NYÍREGYHÁZI GUMIGYÁR beiskoláz általános iskolát végzett tanulókat gumigyártó szakmára.
A szakmunkástanulók részére, a tanulmányi eredménytől függően állami és vállalati ösztöndíjat fizetünk.

Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban. Levélben jelentkezők részére bővebb tájékoztatót küld a gyár oktatási felelőse.

CÍM: TAURUS GUMIGYÁR
4401 Nyíregyháza, Derkovits u. 107.

Taurus

PÁLYAVÁLASZTÓ FIÚK

Beiskolázunk fiúkat szakmunkástanulónak! Biztos, jó megélhetést nyújtó szakmák közül választhattok Budapesten és vidéken!

BUDAPESTEN:
központifűtés-szerelő, víz- és gázszerelő, szerkezetlakatos. Kollégiumi ellátásról gondoskodunk!

NYÍREGYHÁZÁN:
központifűtés-szerelő, szerkezetlakatos.

LŐRINCIBEN:
központifűtés-szerelő, szerkezetlakatos, hegesztő. Kollégiumi ellátásról gondoskodunk!

ÓZDON:
központifűtés-szerelő, hegesztő.

LENINVÁROSBAN:
központifűtés-szerelő, hegesztő.

AJKÁN:
központifűtés-szerelő.

DEBRECENBEN:
központifűtés-szerelő, víz- és gázszerelő.

A szorgalmas, jól tanuló fiataloknak az ösztöndíjon felül negyedévenként jutalmat adunk, a III. évfolyamban társadalmi ösztöndíj-szerződést is kötünk. A hegesztő szakmában a tanulmányi idő: 2 év.

EMELT SZINTŰ OKTATÁS!

Az ifjú szakmunkások 3 éves (esti iskolán) továbbtanulással érettségi bizonyítványt szerezhetnek.

SPORTOLÁSI LEHETŐSÉG:

Kosárlabda, asztalitenisz, labdarúgó-szakosztályok különböző csoportjaiban.

Érdeklődőknek részletes tájékoztatót adunk személyesen és levélben is.

Jelentkezés:
a Csőszerelőipari Vállalat munkaügyi osztályán 1117 Budapest, Budafoki út 95–97.

CSŐSZER BUDAPEST

Kölcsönös bizalom. Ezért nem fél a kis aranyhörcsög, biztonságban érzi magát a biológiai szakkör egyik tagjának kezében.

A tél egyhangúsága után a kecses szarvast nemcsak a tavasz közeledte üdíti fel, hanem a látogatók serege is.

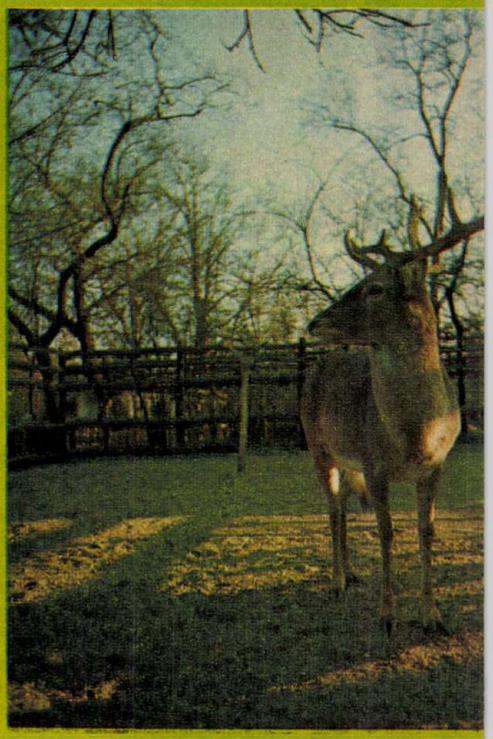

ELŐSZERT

Széna: 3720 kg, hús: 1090 kg, gyümölcs: 503 kg, tojás: 1200 darab. Nem, nem egy ételkülönlegesség roppant méretű adagjának a receptje. E néhány szám csupán ízelítő a Fővárosi Állat- és Növénykert lakóinak heti fogyasztásából . . .

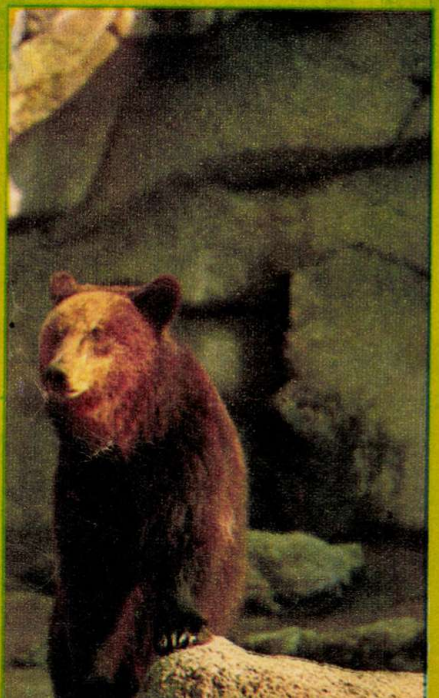

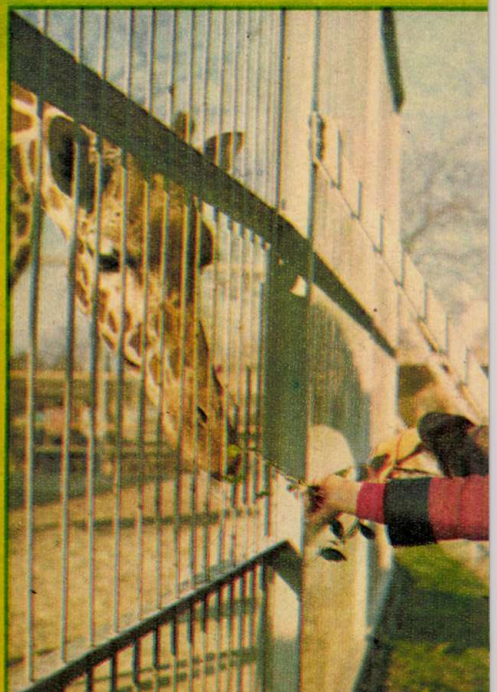

A Városligetben, tizenegy hektárnyi területen a Föld csaknem valamennyi állata látható. Amikor 1866-ban Xantus János igazgató irányításával megnyitotta kapuit a Budapesti Állat- és Növénykert, mindössze tizenegy épületben, ötszáz állatot láthattak a látogatók.

Ma csupán az emlősökből van ennyi . . .

SZIKÉK ÉS CSIPESZEK

A polcokról kitömött állatok, ijesztő koponyacsontok merednek ránk. Egy szekrénykében éles szi-